

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 30 grudnia 1989 r.

Nr 74

TRESC:

Poz.:

USTAWY:

437 — z dnia 27 grudnia 1989 r. o zmianie ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych	1115
438 — z dnia 27 grudnia 1989 r. o opodatkowaniu wzrostu wynagrodzeń w 1990 r.	1117
439 — z dnia 28 grudnia 1989 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe i o Narodowym Banku Polskim	1120
440 — z dnia 28 grudnia 1989 r. o uporządkowaniu stosunków kredytowych	1122
441 — z dnia 28 grudnia 1989 r. o zmianie ustawy — Prawo dewizowe	1123
442 — z dnia 28 grudnia 1989 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej, wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne oraz ustawy o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych	1126
443 — z dnia 28 grudnia 1989 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania	1129

437

USTAWA

z dnia 27 grudnia 1989 r.

o zmianie ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych.

Art. 1. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 3, poz. 10) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Fundusz założycielski zwiększa się lub zmniejsza o kwotę zmian wartości majątku przedsiębiorstwa, będącą skutkiem aktualizacji wyceny środków trwałych przeprowadzonej na podstawie odrębnych przepisów. Kwotę tę ustala się zachowując wzajemne proporcje funduszu założycielskiego i funduszu przedsiębiorstwa bezpośrednio przed dokonaniem aktualizacji.”

b) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Jeżeli przedsiębiorstwo, na podstawie decyzji organu administracji państwowej, przekazuje nieodpłatnie innej jednostce państwowej budynki i związane z nimi budowle, dokonuje zmniejszenia funduszu założycielskiego o wartość przekazanego majątku. Jeżeli przejmującym jest przedsiębiorstwo państwowe, zwiększa ono swój fundusz założycielski o wartość przejętych budynków i związanych z nimi budowli.”

2) dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. W wypadku połączenia się przedsiębiorstw fundusz założycielski połączonego przedsiębiorstwa ustala się jako suma całości lub części funduszy założycielskich przedsiębiorstw połączonych.

2. W wypadku podziału przedsiębiorstwa fundusz założycielski nowo powstałych przedsiębiorstw ustala się przez podzielenie funduszu założycielskiego przedsiębiorstwa ulegającego podziałowi.”

3) w art. 5:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) kwotę zwiększenia wartości majątku przedsiębiorstwa, będącego skutkiem aktualizacji wyceny środków trwałych, przeprowadzonej na podstawie odrębnych przepisów; kwotę tę ustala się zachowując wzajemne proporcje funduszu założycielskiego i funduszu przedsiębiorstwa bezpośrednio przed dokonaniem aktualizacji.”

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) kwotę zmniejszenia wartości majątku przed-

siębiorstwa, będącego skutkiem aktualizacji wyceny środków trwałych, przeprowadzonej na podstawie odrębnych przepisów; kwotę tę ustala się zachowując wzajemne proporcje funduszu założycielskiego i funduszu przedsiębiorstwa bezpośrednio przed dokonaniem aktualizacji,";

4) dodaje się art. 5a i 5b w brzmieniu:

„Art. 5a. 1. W wypadku połączenia się przedsiębiorstw fundusz przedsiębiorstwa połączonego ustala się jako sumę całości lub części funduszy przedsiębiorstw połączonych.

2. W wypadku podziału przedsiębiorstwa fundusz przedsiębiorstw nowo powstałych ustala się przez podzielenie funduszu przedsiębiorstwa ulegającego podziałowi.

Art. 5b. Podstawą ustalenia wysokości funduszy założycielskiego i przedsiębiorstwa w wypadkach, o których mowa w art. 4a i 5a, są bilanse zamknięcia łączonych lub dzielonych przedsiębiorstw.";

5) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. 1. Dywidendy od przedsiębiorstw gospodarki rolnej, przedsiębiorstw rybołówstwa morskiego i przedsiębiorstw użyteczności publicznej, z wyjątkiem przedsiębiorstw wymienionych w art. 13 pkt 1, ustala się w wysokości 1/4 dywidendy, o której mowa w art. 11, z tym że dywidenda ta podlega wpłaceniu odpowiednio na dochód budżetu centralnego lub terytorialnego.

2. Rada Ministrów określa podstawę i sposób naliczania dywidendy od przedsiębiorstw wykonujących w całości lub części zadania dla potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa.";

6) w art. 13:

a) w pkt 6 wyrazy „przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz” skreśla się,

b) dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:

„7) przedsiębiorstwa lasów państwowych,

8) przedsiębiorstwa budownictwa wodnego od wartości lodołamaczy.";

7) w art. 18:

a) w ust. 1 po wyrazach „wynik finansowy przedsiębiorstwa” dodaje się wyrazy „oraz pozostałe roczne sprawozdania finansowe sporządzone stosownie do przepisów o statystyce państwowej, zwane dalej »rocznym bilansem«,"

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W weryfikacji mogą uczestniczyć dyplomowani biegli księgowi ustanowieni w sposób i w trybie określonym w art. 18a.";

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określa sposób i tryb weryfikacji rocznego bilansu przedsiębiorstwa, sposób określania wysokości opłaty za weryfikację oraz szczególne prawa i obowiązki dyplomowanych biegłych księgowych.";

8) po art. 18 dodaje się art. 18a—18c w brzmieniu:

„Art. 18a. 1. Biegłym może być obywatel polski, który:

1) ma pełną zdolność do czynności prawnych,

2) korzysta z praw publicznych,

3) wykaże się następującymi kwalifikacjami:

a) wyższym wykształceniem ekonomicznym lub prawniczym i co najmniej 3-letnią praktyką w zakresie rachunkowości, w tym co najmniej rok na stanowisku kierowniczym albo samodzielnym stanowisku w służbie finansowo-księgowej lub na stanowisku pracownika nauki w dziedzinie rachunkowości albo nauczyciela rachunkowości w szkole średniej lub

b) wykształceniem średnim albo uznanym za równorzędne i co najmniej 6-letnią praktyką w zakresie rachunkowości, w tym co najmniej 3 lata na stanowisku kierowniczym albo samodzielnym stanowisku w służbie finansowo-księgowej,

4) złożył egzamin na biegłego,

5) złożył ślubowanie o następującej treści: „Przyrzekam, że jako dyplomowany biegły księgowy będę wykonywać powierzone mi zadania z pełną świadomością ciężającej na mnie odpowiedzialności za fachowość i bezstronność oceny oraz za rzetelność przeprowadzonych przeze mnie badań i sporządzonych orzeczeń. Będę przestrzegać zasad etyki zawodowej, a w pracy swej strzec interesu społecznego. Uzyskanych w wyniku swej działalności informacji nie udostępnię osobom niepowołanym.";

6) został wpisany na listę biegłych, prowadzoną przez Ministra Finansów.

2. Wpisu na listę biegłych dokonuje Minister Finansów na wniosek Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla Biegłych Księgowych. Z listy biegłych skreśla biegłego lub zawieszają jego uprawnienia Minister Finansów.

3. Skreślenie biegłego z listy biegłych następuje:

1) na jego wniosek,

2) w wyniku utraty obywatelstwa polskiego,

3) w razie całkowitego lub częściowego ubezwłasnowolnienia,

4) na skutek skazania prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa umyślnego lub orzeczenia o skreśleniu z listy biegłych.

4. Orzeczenie o skreśleniu z listy biegłych lub zawieszeniu uprawnień biegłego na okres od 1 do 3 lat następuje za naruszenie obowiązków biegłego wynikających z treści ślubowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, a w szczególności za nienależyte wykonywanie czynności biegłego, naruszenie prawa w związku z wykonywaniem tych czynności oraz naruszenie zasad etyki zawodowej. Orzeczenie o skreśleniu z listy biegłych lub zawieszeniu uprawnień biegłego następuje po uprzednim wysłuchaniu zainteresowanego oraz po zasięgnięciu opinii organizacji społecznej zrzeszającej biegłych.
5. Listę biegłych księgowych, zawieszenie uprawnień do wykonywania czynności biegłego księgowego lub skreślenie z listy biegłych ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów.

Art. 18b. Minister Finansów:

- 1) powołuje Państwową Komisję Egzaminacyjną dla Biegłych Księgowych i nadzoruje jej działalność,
- 2) ustala wysokość opłat egzaminacyjnych dla kandydatów na biegłych i wynagrodzeń dla członków Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla Biegłych Księgowych i innych egzaminatorów za udział w przeprowadzaniu egzaminów,
- 3) może zwolnić od obowiązku zdawania egzaminu na biegłego osobę, która ma wyższe wykształcenie, wysokie kwalifikacje zawodowe i udokumentowany dorobek z dziedziny rachunkowości.

- Art. 18c. 1. Dyplomowany biegły księgowy ma prawo do zwolnienia od pracy w macierzystym zakładzie pracy w łącznym wymiarze do 24 dni roboczych w ciągu roku kalendarzowego, na czas udziału biegłego w weryfikacji.
2. Organ dokonujący weryfikacji zwraca macierzystemu zakładowi pracy biegłego księgowego, za czas udziału w weryfikacji, koszty jego wynagrodzenia ustalone w wysokości wynagrodzenia należnego za nieobecność w pracy z przyczyn innych niż choroba wraz z przy-

padającymi na to wynagrodzenie podatkiem od płac oraz składką z tytułu ubezpieczeń społecznych.”;

- 9) w art. 19:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepis ust. 1 stosuje się również do przedsiębiorstw utworzonych po dniu 31 grudnia 1983 r. w wyniku podziału lub połączenia istniejących przed tą datą przedsiębiorstw lub jednostek, z tym że fundusz założycielski ustala się przez podział lub połączenie funduszy statutowych przedsiębiorstw (jednostek), które uległy podziałowi lub połączeniu.”,
  - b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do przedsiębiorstw utworzonych po dniu 31 grudnia 1983 r., z tym że fundusz założycielski ustala się w wysokości funduszy statutowych według stanu podanego w bilansie otwarcia.

4. W wypadku przedsiębiorstw powstałych w wyniku podziału lub połączenia po dniu 31 grudnia 1983 r., dla których nie można ustalić, na podstawie bilansu, wielkości funduszy statutowych — fundusz założycielski ustala się według stanu podanego w bilansie otwarcia.”;
- 10) art. 21 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 21. Jeżeli dywidenda naliczona zgodnie z art. 11 przekracza w 1989 r. 25% zysku bilansowego, wpłacie na dochód budżetu państwa podlega kwota odpowiadająca 25% tego zysku.”,

Art. 2. Przewidziany w art. 27 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, termin obowiązywania dotychczasowych przepisów wykonawczych przedłuża się do dnia 31 grudnia 1990 r.

Art. 3. Minister Finansów ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolity tekst ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r., z tym że postanowienia art. 1 pkt 1 lit. b), pkt 2, 4 i 9 obowiązują od dnia 1 stycznia 1989 r.

Prezydent Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
W. Jaruzelski

438

USTAWA

z dnia 27 grudnia 1989 r.

o opodatkowaniu wzrostu wynagrodzeń w 1990 r.

Art. 1. 1. Ustawa reguluje opodatkowanie osób prawnych oraz prowadzących działalność gospodarczą organizacji politycznych i państwowych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, a także spółek jawnych i cywilnych z udziałem osób prawnych, od wzrostu wynagrodzeń przekraczającego określone tą ustawą normy.

2. Przepisy ustawy nie mają zastosowania do:

- 1) Skarbu Państwa,
- 2) rad narodowych,

- 3) jednostek i zakładów budżetowych oraz gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych,
- 4) Narodowego Banku Polskiego,
- 5) szkół wyższych, z wyjątkiem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej,
- 6) organizacji społecznych, zawodowych oraz fundacji, z wyjątkiem ich działalności gospodarczej.
- 7) spółek działających na podstawie przepisów o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie

drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne oraz na podstawie przepisów o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych.

Art. 2. 1. Do uiszczenia podatku od wzrostu wynagrodzeń są zobowiązani podatnicy, u których:

- 1) wynagrodzenia obciążające koszty całokształtu działalności roku (okresu) podatkowego,
- 2) nagrody i premie z zysku bilansowego za 1990 r.

przekroczą normy ustalone zgodnie z przepisami art. 4—6 niniejszej ustawy.

2. Podstawę opodatkowania stanowią kwoty wynagrodzeń przekraczające normy, o których mowa w ust. 1.

Art. 3. 1. Postawę ustalenia norm wynagrodzeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, w styczniu 1990 r. stanowi suma:

- 1) kwoty wynagrodzeń za wrzesień 1989 r. obciążających koszty całokształtu działalności,
- 2) kwot zwiększających stawki poszczególnych składników wynagrodzenia pracowników w dniu 1 października 1989 r. z tytułu zmian cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w III kwartale tego roku, obliczonych zgodnie z art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 31 lipca 1989 r. o podwyższeniu wynagrodzeń za pracę i dochodów rolniczych w związku ze zmianami cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w 1989 r. (Dz. U. Nr 48, poz. 261 i Nr 56, poz. 330),
- 3) kwoty wynikającej z pomnożenia sumy kwot wymienionych w pkt 1 i 2 przez wskaźnik wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w październiku 1989 r. i współczynnik 0,8,
- 4) kwoty wynikającej z pomnożenia sumy kwot wymienionych w pkt 1—3 przez sumę faktycznego wskaźnika wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w listopadzie i prognozowanego w grudniu 1989 r. i współczynnik 0,8.

2. Podatnicy, u których zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku dochodowego od nadwyżki wynagrodzeń, ustalone według stawki 40% i stawki 200%, przekroczyło 10% dochodu za 1989 r., pomniejszają sumę kwot wynagrodzeń, o której mowa w ust. 1, o jedną dwudziestą czwartą nadwyżki wynagrodzeń wypłaconej ponad normę wynagrodzeń uznanych w 1989 r. za koszty uzyskania przychodów.

Art. 4. 1. Miesięczną normę wynagrodzeń w styczniu 1990 r. stanowi kwota wynagrodzeń ustalona zgodnie z art. 3, powiększona o kwotę przyrostu wynikającego ze wskaźnika wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu, pomnożonego przez współczynnik korygujący.

2. Miesięczną normę wynagrodzeń w każdym następnym miesiącu stanowi miesięczna norma z miesiąca poprzedniego, powiększona o kwotę przyrostu wynikającego ze wskaźnika wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w tym miesiącu, pomnożonego przez współczynnik korygujący.

3. Normę roku (okresu) podatkowego stanowi suma norm miesięcznych ustalonych zgodnie z ust. 1 i 2.

4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, ustali wysokość współczynników korygujących, o których mowa w ust. 1 i 2.

5. Prognozowany przyrost cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych na każdy miesiąc ogłasza Mi-

nister Finansów w terminie do dnia 7 każdego miesiąca.

6. Faktyczny przyrost cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych za każdy miesiąc ogłasza Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w terminie do dnia 20 następnego miesiąca.

7. Podatnicy, u których wystąpi wzrost zatrudnienia ogółem, mogą ustalić normę roku (okresu) podatkowego, dzieląc normę obliczoną zgodnie z ust. 3 przez przeciętne zatrudnienie we wrześniu 1989 r. i tak ustaloną kwotę mnożąc przez przeciętne zatrudnienie za okres od września 1989 r. do końca roku (okresu) podatkowego.

8. Zasady ustalania normy określone w ust. 7 obowiązują podatników, u których nastąpi przyrost lub spadek zatrudnienia ogółem, spowodowany sezonowym charakterem produkcji lub zmianami organizacyjnymi dokonanymi po dniu 30 września 1989 r., polegającymi w szczególności na:

- 1) podziale jednostki gospodarczej,
- 2) połączeniu jednostek gospodarczych,
- 3) likwidacji zakładów, wydziałów, działów lub innych organizacyjnie i ewidencyjnie wyodrębnionych obiektów produkcyjnych i usługowych,
- 4) przekazaniu lub przejęciu w dzierżawę lub agencję obiektów wymienionych w pkt 3.

Art. 5. 1. Podatnikom, którzy podjęli działalność po dniu 30 września 1989 r., właściwe urzędy skarbowe ustalają na pierwszy miesiąc działalności w 1990 r. przeciętną normę wynagrodzeń na jednego zatrudnionego pracownika jako sumę:

- 1) przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia stanowiącego podstawę ustalenia normy w kwocie określonej przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia,
- 2) kwot przyrostów wynagrodzeń wynikających ze wskaźników wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych za miesiące poprzedzające okres podjęcia działalności w 1990 r., pomnożonych przez współczynniki korygujące, o których mowa w art. 4 ust. 4,
- 3) kwot wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, w wysokości nie przekraczającej 30% wynagrodzenia określonego w pkt 1 i 2.

2. Normę ustaloną przez urząd skarbowy zgodnie z ust. 1 podatnicy mnożą przez przeciętne zatrudnienie w pierwszym miesiącu działalności w 1990 r.

3. Miesięczną normę w każdym następnym miesiącu stanowi miesięczna norma z miesiąca poprzedniego, powiększona o kwotę przyrostu wynikającego ze wskaźnika wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w tym miesiącu, pomnożonego przez współczynnik korygujący, o którym mowa w art. 4 ust. 4.

4. Normę roku (okresu) podatkowego stanowi suma norm miesięcznych ustalonych zgodnie z ust. 2 i 3.

5. W przypadku wzrostu lub spadku przeciętnego zatrudnienia w roku (okresie) podatkowym, podatnicy, o których mowa w ust. 1, stosują odpowiednio przepisy art. 4 ust. 7 i 8, dzieląc normę obliczoną zgodnie z ust. 4 przez przeciętne zatrudnienie w pierwszym miesiącu działalności w 1990 r. i tak ustaloną kwotę mnożąc przez przeciętne zatrudnienie za rok (okres) podatkowy.

Art. 6. 1. Normę wypłat nagród i premii z zysku bilansowego, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, stanowi kwota wynosząca 8,5% wynagrodzeń obciążających

koszty całokształtu działalności w 1990 r., pomniejszych o honoraria i wynagrodzenia bezosobowe, a w spółdzielniach pracy — o honoraria i wynagrodzenia bezosobowe innych osób fizycznych nie będących członkami tych spółdzielni.

2. Upoważnia się podatników do dokonywania w 1990 r., za zgodą pracownika, zaliczkowych wypłat nagród i premii z zysku w formie obligacji Skarbu Państwa lub akcji. Kwota odpowiadająca 50% wartości obligacji i akcji przekazanych pracownikom zwiększa normę, o której mowa w ust. 1.

Art. 7. 1. Za wynagrodzenie obciążające koszty całokształtu działalności uważa się kwoty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze lub ich ekwiwalenty obciążające koszty tej działalności, zaliczone do wynagrodzeń zgodnie z odrębnymi przepisami w sprawie klasyfikacji wynagrodzeń, obowiązującymi w jednostkach gospodarki społecznej.

2. Do ustalenia podstawy opodatkowania wynagrodzeń obciążających koszty całokształtu działalności wynagrodzenia w roku (okresie) podatkowym pomniejsza się o wypłaty:

- 1) jednorazowych nagród i premii obciążających koszty całokształtu działalności w roku podatkowym, wynikających z Karty Górnika, Karty Hutnika lub innych kart branżowych wprowadzonych przed dniem 1 stycznia 1990 r.,
- 2) wynagrodzeń za pracę inwalidów i osób traktowanych na równi z inwalidami, określonych na podstawie odrębnych przepisów,
- 3) wynagrodzeń za pracę w dni wolne od pracy przekazanych na fundusze pomocy społecznej,
- 4) wynagrodzeń osób zatrudnionych w ośrodkach rehabilitacyjno-wypoczynkowych prowadzonych przez spółdzielnie inwalidów,
- 5) odpraw, o których mowa w ustawie o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw.

3. Jeżeli podatnik zleca wykonanie usługi lub produkcji, a zleceniobiorca do wykonania tej usługi lub produkcji zatrudni pracowników podatnika, podatnik podwyższa wynagrodzenia roku (okresu) podatkowego o kwoty wynagrodzeń wypłaconych przez zleceniobiorcę pracownikom podatnika. Zleceniobiorca jest obowiązany wykazać w fakturze kwotę wynagrodzeń wypłaconych pracownikom podatnika.

4. Podatnik, który użycza, wynajmuje lub dzierżawi spółce środki produkcji, a spółka przy prowadzeniu działalności gospodarczej zatrudnia pracowników podatnika, podwyższa wynagrodzenia roku (okresu) podatkowego o kwoty wynagrodzeń wypłacone przez spółkę pracownikom podatnika. Spółka jest obowiązana powiadomić podatnika o zatrudnieniu jego pracowników i określić kwoty wynagrodzeń wypłaconych tym pracownikom.

5. Podwyżki wynagrodzeń za pracę nie mogą być wprowadzone przez podatników z mocą wsteczną za miesiąc poprzedzający miesiąc, w którym podjęto decyzję o podwyższeniu wynagrodzeń.

Art. 8. Podatek od wzrostu wynagrodzeń ustala się według następującej skali opodatkowania:

- 1) za przekroczenie normy wynagrodzeń obciążających

koszty całokształtu działalności w roku (okresie) podatkowym:

Lp.	Przekroczenie normy	Stawka podatku za każdy kolejny procent przekroczenia normy
1	do 3%	200%
2	ponad 3%	500%

- 2) za przekroczenie normy wypłat nagród i premii z zysku bilansowego za 1990 r. — w wysokości 500% kwoty przekroczenia.

Art. 9. Podatek, o którym mowa w art. 8, stanowi dochód budżetu centralnego i podlega odprowadzeniu na rachunek właściwych urzędów skarbowych.

Art. 10. 1. Podatek obliczony zgodnie z art. 8 pkt 1 uiszcza się z zysku bilansowego lub nadwyżki dochodów nad wydatkami roku (okresu) podatkowego, a jeśli zobowiązanie podatkowe przekracza zysk bilansowy lub nadwyżkę dochodów nad wydatkami, kwota różnicy stanowi stratę bilansową lub nadwyżkę wydatków nad dochodami.

2. U podatników, u których w okresie podatkowym wystąpi strata bilansowa lub nadwyżka wydatków nad dochodami, podatek, o którym mowa w art. 8 pkt 1, powiększa tę stratę lub nadwyżkę wydatków nad dochodami.

3. Podatnicy nie ustalający wyniku finansowego obciążają koszty działalności kwotą podatku, o którym mowa w art. 8 pkt 1.

Art. 11. Wypłat nagród i premii z dochodu 1989 r., pomniejszonego o podatek dochodowy, dokonują podatnicy według zasad określonych w ustawie budżetowej na rok 1989 z dnia 15 lutego 1989 r. (Dz. U. Nr 7, poz. 45, Nr 25, poz. 134, Nr 54, poz. 320, Nr 59, poz. 350 i Nr 64, poz. 392).

Art. 12. Ustala się następujące terminy obliczenia i wpłaty podatku:

- 1) zaliczkowo — do dnia 28 każdego następnego miesiąca za okres podatkowy z tytułu przekroczenia normy wynagrodzeń obciążających koszty całokształtu działalności,
- 2) ostateczne obliczenie i wpłata podatku następuje w ciągu 20 dni po terminie obowiązującym do sporządzenia bilansu i rachunku wyników za rok podatkowy,
- 3) w okresie 5 dni od daty każdej wypłaty nagród i premii z dochodu za 1989 r., pomniejszonego o podatek dochodowy.

Art. 13. Minister Finansów ustali wzory deklaracji dotyczących obliczenia podatku, o którym mowa w ustawie, oraz określi sposób ustalania kwoty wynagrodzeń za wrzesień 1989 r. i przeciętnego zatrudnienia.

Art. 14. Minister Finansów może wyrazić zgodę na ustalanie norm wynagrodzeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, oraz uiszczanie podatku przez zakłady (oddziały) osób prawnych sporządzające samodzielnie bilans.

Art. 15. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r.

Prezydent Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
W. Jaruzelski

439

USTAWA

z dnia 28 grudnia 1989 r.

o zmianie ustawy Prawo bankowe i o Narodowym Banku Polskim.

Art. 1. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 4, poz. 21, Nr 54, poz. 320 i Nr 59, poz. 350) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 wyrazy „polityki pieniężno-kredytowej” zastępuje się wyrazami „polityki pieniężnej”;

2) w rozdziale 1 dodaje się art. 10¹ w brzmieniu:

„Art. 10¹. 1. Wyrazy „bank” i „kasa” mogą być używane w nazwie oraz do określenia działalności lub reklamy wyłącznie w odniesieniu do jednostki organizacyjnej będącej bankiem w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy jednostek organizacyjnych, używających wyrazów „bank” lub „kasa” w kontekście, z którego jednoznacznie wynika, że jednostki te nie wykonują czynności bankowych.

3. Wyraz „kasa” może być używany w nazwie oraz do określenia działalności lub reklamy jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność polegającą na gromadzeniu oszczędności oraz udzielaniu pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zrzeszonym w tej jednostce.”;

3) w art. 11:

a) w ust. 2 dodaje się wyrazy „i 4”;

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Czynności wymienione w ust. 1 mogą być wykonywane także przez jednostki organizacyjne nie będące bankami, jeżeli zostały do tego uprawnione na podstawie ustawy.”;

4) art. 15a skreśla się;

5) w art. 16 w ust. 2:

a) dodaje się nowy pkt 1 w brzmieniu:

„1) są obowiązane realizować zlecenia płatnicze w terminach przewidzianych w umowie rachunku bankowego, a w razie nieokreślenia tego terminu w umowie — bez zbędnej zwłoki”;

b) dotychczasowe pkt 1 i 2 otrzymują oznaczenie pkt 2 i 3;

6) w rozdziale 3 dodaje się art. 53¹ w brzmieniu:

„Art. 53¹. 1. Bank może pobierać prowizję z tytułu czynności bankowych w przypadkach przewidzianych w ustawie.

2. Bank może pobierać opłaty za ustalone przez Radę Banków usługi bankowe inne niż określone w ust. 1.”;

7) w art. 62 skreśla się wyrazy „a jeżeli utworzenie banku następuje w ramach banku państwowo-spółdzielczego, zrzeszającego banki spółdzielcze — po zasięgnięciu opinii Rady Banków”;

8) w art. 67 w ust. 3 skreśla się wyrazy „które są w nim zrzeszone”;

9) art. 83 otrzymuje brzmienie:

„Art. 83. 1. Decyzja o wyrażeniu przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego zgody na utworzenie banku, o którym mowa w art. 81, obejmuje jego nazwę, siedzibę, przedmiot oraz zakres działalności, a decyzja o wyrażeniu zgody na utworzenie banku przez osoby zagraniczne lub z udziałem kapitału zagranicznego może ponadto określać czynności bankowe wyłączone z zakresu działalności banku. Decyzja ta jest wiążąca dla banku i jego założycieli.

2. Zmiana statutu banku w zakresie określonym w ust. 1 wymaga zgody Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

3. Wyrażając zgodę na utworzenie banku przez osoby zagraniczne lub z udziałem kapitału zagranicznego, Prezes Narodowego Banku Polskiego określa część zysku, którą osoba zagraniczna może przekazać za granicę bez odrębnego zezwolenia dewizowego, przy czym część ta nie może być niższa niż 15% zysku wypłaconego osobie zagranicznej.

4. W zakresie zatrudnienia i stosunków pracy w banku, o którym mowa w ust. 3, oraz ubezpieczeń społecznych pracowników będących osobami zagranicznymi w rozumieniu przepisów prawa dewizowego stosuje się odpowiednio przepisy o zatrudnieniu i ubezpieczeniu społecznym osób zagranicznych w spółkach z udziałem zagranicznym.”;

10) w rozdziale 5 dodaje się część F w brzmieniu:

„F. Przekształcanie banków w spółki akcyjne.

Art. 86¹. Bank państwowy oraz bank państwowo-spółdzielczy mogą być przekształcone w banki w formie spółki akcyjnej.

Art. 86². Rada Ministrów na wniosek Ministra Finansów, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, a w przypadku banku państwowo-spółdzielczego również po uzyskaniu stosownej uchwały zjazdu delegatów tego banku, w drodze rozporządzenia:

1) wyraża zgodę na przekształcenie banku państwowego lub banku państwowo-spółdzielczego w spółkę akcyjną z udziałem Skarbu Państwa,

2) określa, w jakim zakresie majątek banku państwowego lub banku państwowo-

-spółdzielczego zostanie wniesiony do spółki akcyjnej na pokrycie kapitału akcyjnego, w jakim zaś nastąpi zbycie tego majątku tworzonej spółce akcyjnej z udziałem Skarbu Państwa.

Art. 86³. Przekształcenie banku państwowego lub banku państwowo-spółdzielczego w spółkę akcyjną nie powoduje zmian w zakresie uprawnień i obowiązków wynikających z zawartych przez bank umów. Bank w formie spółki akcyjnej przejmuje wierzytelności i długi banku państwowego lub banku państwowo-spółdzielczego.

Art. 86⁴. W dniu uzyskania osobowości prawnej przez bank w formie spółki akcyjnej bank państwowy lub bank państwowo-spółdzielczy uważa się za zlikwidowany, a jego organy ulegają rozwiązaniu.

Art. 86⁵. W zakresie nie uregulowanym inaczej w niniejszej ustawie przy przekształceniu banku państwowego oraz banku państwowo-spółdzielczego w bank w formie spółki akcyjnej stosuje się określony w przepisach Kodeksu handlowego tryb postępowania przy zawiązywaniu spółki akcyjnej";

11) w art. 91 w ust. 1 wyrazy „projekty planu kredytowego i założeń polityki pieniężno-kredytowej” zastępuje się wyrazami „projekt założeń polityki pieniężnej”;

12) art. 101 otrzymuje brzmienie:

„Art. 101. 1. Narodowy Bank Polski może w ramach nadzoru zalecić bankowi:

- 1) podjęcie środków koniecznych do przywrócenia płynności płatniczej,
- 2) zwiększenie funduszu rezerwowego,
- 3) zwiększenie wysokości udziałów,
- 4) dokonanie określonej zmiany struktury aktywów i -urealnienie należności,
- 5) zaniechanie określonych form reklamy.

2. Środki podejmowane w ramach nadzoru nie mogą naruszać umów zawartych przez bank.

3. Jeżeli bank nie zgadza się z zaleceniami, o których mowa w ust. 1, Prezes Narodowego Banku Polskiego może nałożyć obowiązek ich realizacji w drodze decyzji.

4. W stosunku do decyzji podjętych wobec banku przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego bankowi przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu do właściwego sądu gospodarczego.

5. Prezes Narodowego Banku Polskiego może w ramach nadzoru wystąpić o odwołanie oraz zawiesić w czynnościach do czasu rozpatrzenia wniosku prezesa, wiceprezesa lub innego członka zarządu banku, którego działalność rażąco narusza prawo lub statut banku albo grozi wyrządzeniem znacznej straty, i powołać w miarę potrzeby tymczasowego kierownika banku lub tymczasowego członka jego zarządu.”;

13) w art. 102 w pkt 3 wyrazy „stosować się do zaleceń” zastępuje się wyrazami „stosować się do decyzji”;

14) w art. 105:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W decyzji w sprawie ustanowienia zarządu komisarycznego Prezes Narodowego Banku Polskiego określa szczegółowo zadania zarządu oraz terminy wykonania tych zadań.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Od decyzji, o której mowa w ust. 4, bank może wnieść sprzeciw do właściwego sądu gospodarczego.”,

15) w art. 107:

a) w ust. 2 i 4 dwukrotnie użyty wyraz „zarządzenie” zastępuje się wyrazem „decyzja”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Od decyzji, o której mowa w ust. 2, bank może wnieść sprzeciw do właściwego sądu gospodarczego”.

Art. 2. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 4, poz. 22) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) inicjuje kierunki oraz kształtuje politykę pieniężną, w tym także politykę walutową, kierując się zaleceniami Sejmu.”;

2) w art. 11:

a) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do fałszywych banknotów i monet opiewających na waluty obce.”,

b) dotychczasowy ust. 2 otrzymuje oznaczenie ust. 3;

3) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. NBP sporządza projekty założeń polityki pieniężnej państwa, określające w szczególności kształtowanie podaży pieniądza, stopy oprocentowania kredytów i wkładów, kursu walutowego oraz polityki walutowej i polityki stosunków kredytowych z zagranicą.”;

4) w art. 18 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) współdziała z Ministrem Finansów w opracowaniu planu bilansu płatniczego”;

5) w art. 19 w ust. 1 wyrazy „projekt planu kredytowego wraz z założeniami polityki pieniężno-kredytowej” zastępuje się wyrazami „projekt założeń polityki pieniężnej”;

6) w art. 20 w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) kontroluje realizację uchwalonych przez Sejm założeń polityki pieniężnej państwa i w związku z tym ustala stopę rezerw obowiązkowych banków oraz wielkość kredytu refinansowego i jego oprocentowanie, a także wysokość prowizji”,

b) w pkt 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) założeń polityki pieniężnej państwa”,

c) skreśla się pkt 3,

d) pkt 4 otrzymuje oznaczenie pkt 3;

7) w art. 21 wyrazy „założeń polityki pieniężno-kredytowej” zastępuje się wyrazami „założeń polityki pieniężnej”;

8) w art. 22 skreśla się ust. 3;

9) w art. 23 w ust. 1 wyrazy „założeń polityki pieniężno-kredytowej” zastępuje się wyrazami „założeń polityki pieniężnej”;

- 10) w art. 25 skreśla się na końcu kropkę i dodaje wyrazy „oraz stopę redyskontową”;
- 11) w art. 26:
a) skreśla się ust. 2,
b) ust. 3 otrzymuje oznaczenie ust. 2;
- 12) w art. 29:
a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) bieżące innych banków,”,
b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. NBP dokonuje rozrachunków międzybankowych w zakresie wynikającym z prowadzenia rachunków bieżących banków.”;
- 13) w art. 30:
a) w ust. 2 po wyrazach „w złotych” dodaje się wyrazy „i w walutach obcych”,
b) w ust. 3 wyrazy „w okresach kwartalnych” zastępuje się wyrazami „w okresach miesięcznych”;
- 14) w art. 32 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Stawkę odsetek, o których mowa w ust. 1, ustala Prezes NBP.”;
- 15) art. 34 otrzymuje brzmienie:
„Art. 34. NBP może kupować w roku budżetowym weksle wystawione przez Skarb Państwa na łączną kwotę nie wyższą niż 2% planowanych wydatków budżetu centralnego.”;
- 16) art. 39 otrzymuje brzmienie:
„Art. 39. 1. Zasady ustalania kursu złotego w stosunku do walut obcych ustala Rada Ministrów na wniosek Prezesa NBP uzgodniony z Ministrami Finansów i Współpracy Gospodarczej z Zagranicą.
2. Kursy walut obcych w złotych ustala Prezes NBP i ogłasza NBP.”;
- 17) w art. 49 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Prezesa NBP powołuje i odwołuje Sejm.”;
- 18) w art. 54 w ust. 1 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) obwieszczenia NBP dotyczące oprocentowania kredytu refinansowego i stawki odsetek, o której mowa w art. 32 ust. 2, oraz stopy redyskontowej weksli.”;
- 19) w art. 58:
a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,
b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. W odniesieniu do przedsiębiorstw państwo-

wych i jednostek badawczo-rozwojowych określonych w ust. 1 NBP:

- 1) może nakładać obowiązek wykonania zadań nie przewidzianych w planach, zapewniając potrzebne do tego celu środki,
  - 2) powołuje i odwołuje dyrektora.”;
- 20) art. 66 otrzymuje brzmienie:
„Art. 66. 1. Do zadań oddziałów okręgowych NBP należy w szczególności:
1) realizowanie czynności związanych z funkcją emisyjną NBP,
2) organizowanie i wykonywanie obsługi walutowo-dewizowej ludności,
3) współpraca z terenowymi organami administracji państwowej.
2. Oddziałowi okręgowemu mogą być powierzone nie wymienione w ust. 1 czynności związane z wykonywaniem zadań NBP.”;
- 21) w art. 69 wyrazy „100.000 mln zł” zastępuje się wyrazami „500.000 mln zł”.

Art. 3. W art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o planowaniu społeczno-gospodarczym (Dz. U. z 1987 r. Nr 4, poz. 26 i Nr 33, poz. 181, z 1988 r. Nr 20, poz. 134 i Nr 41, poz. 327 oraz z 1989 r. Nr 4, poz. 22 i Nr 35, poz. 192) wyrazy „projekt planu kredytowego i projekt założeń polityki pieniężno-kredytowej państwa” zastępuje się wyrazami „projekt założeń polityki pieniężnej państwa”.

Art. 4. Prezes Narodowego Banku Polskiego ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolite teksty:

- 1) ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe,
  - 2) ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o Narodowym Banku Polskim,
- z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitych tekstów i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r., z wyjątkiem art. 2 pkt 15, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1990 r.

Prezydent Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
W. Jaruzelski

440

USTAWA

z dnia 28 grudnia 1989 r.

o uporządkowaniu stosunków kredytowych.

Art. 1. 1. Uchyła się:

- 1) nałożone na banki obowiązki dotyczące zapewnienia uprzywilejowań i preferencji w zakresie:
    - a) dostępu do kredytów,
    - b) oprocentowania kredytów i warunków ich spłaty,
  - 2) postanowienia umów kredytowych ustalające oprocentowanie kredytów według stawek stałych i preferencyjnych.
2. Pozostają bez zmiany postanowienia umów kredytowych w zakresie, którego nie dotyczy przepis ust. 1 pkt 2. Wynikające z tych postanowień warunki umowy o

kredyt udzielony na budownictwo mieszkaniowe nie mogą być w 1990 r. zmienione bez zgody kredytobiorcy również w razie zwiększenia kwoty kredytu. Rada Ministrów zapewni pokrycie różnic wynikających z tych umów do wysokości nakładów poniesionych w 1990 r.

3. Jeżeli bank nie uzgodni z kredytobiorcą inaczej, do kredytu udzielonego na podstawie umowy, której postanowienia zgodnie z ust. 1 pkt 2 uległy uchyleniu, stosuje się zmienną stawkę oprocentowania.

4. Zmieniona, zgodnie z ust. 1 pkt 2 i ust. 3, wysokość oprocentowania przysługuje bankom od zadłużenia

kredytowego nie spłaconego i nie przedawnionego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 2. 1. Należności banków z tytułu zmienionego, stosownie do przepisów niniejszej ustawy, oprocentowania kredytów za rok 1990 podlegają spłacie w 40% kwoty odsetek, a w pozostałej części są dopisywane do zadłużenia kredytobiorcy.

2. Na żądanie kredytobiorcy bank pobiera od niego procentowanie w wysokości wyższej od określonej w ust. 1. Kwota odsetek dopisywanych do zadłużenia kredytobiorcy ulega wówczas odpowiedniemu obniżeniu.

3. W 1990 r. w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w okresie nie przekraczającym 6 miesięcy, bank może na żądanie kredytobiorcy dopisać do jego zadłużenia więcej niż 60% oprocentowania kredytu.

Art. 3. 1. Kredytobiorcom może być udzielona pomoc polegająca na pokrywaniu ze środków budżetowych części zadłużenia wobec banku lub części należnego bankowi oprocentowania. Środki, kierunki i cele, przeznaczone na udzielenie tej pomocy, określa ustawa budżetowa.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa:

- 1) szczegółowy zakres, zasady i tryb udzielania pomocy w spłacie należnego bankowi oprocentowania, o którym mowa w art. 2 ust. 1,
- 2) szczegółowe cele, przy kredytowaniu których na podstawie umów zawartych z bankami po wejściu w życie niniejszej ustawy będzie udzielana kredytobiorcom, ze środków budżetowych, pomoc według zasad i trybu ustalonych stosownie do pkt 1,
- 3) szczególne zasady finansowania oraz gromadzenia środków na finansowanie nakładów związanych z budownictwem mieszkaniowym, produkcją rolną oraz innymi celami społecznymi i gospodarczymi.

3. Kierując się ważnymi względami społecznymi Rada Ministrów może w okresie przejściowym, nie dłużej jednak niż do końca 1994 r., ograniczyć w drodze rozporządzenia do 40% obowiązek bieżących spłat oprocentowania należnego bankom od kredytów określonych zgodnie z ust. 2 pkt 2. Pozostała część tego oprocentowania będzie podlegać dopisaniu do zadłużenia kredytobiorcy.

Art. 4. 1. Kredyt zaciągnięty na pokrycie niedoboru budżetu centralnego w Narodowym Banku Polskim zamyka się stanem zadłużenia na koniec 1989 r.

2. Zadłużenie budżetu centralnego w Narodowym Banku Polskim zostanie pokryte wyemitowanymi przez Skarb Państwa oprocentowanymi papierami wartościowymi, które od 1995 r. będą podlegać przez 20 lat wykupowi przez Skarb Państwa w terminach określonych w tych papierach.

Art. 5. 1. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 4, poz. 21, Nr 54, poz. 320, Nr 59, poz. 350 i Nr 74, poz. 439) w art. 121 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rada Ministrów zapewni pokrycie różnic wynikających z ulgowego oprocentowania i umorzenia kredytów określonych w ust. 2, udzielonych do dnia 31 grudnia 1989 r.”,

2) ust. 4 skreśla się.

2. Tracą moc akty wykonawcze w zakresie dotyczącym oprocentowania i umarzania kredytów, o których mowa w art. 121 ust. 2 ustawy wymienionej w ust. 1, w odniesieniu do nowo zawieranych umów.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r.

Prezydent Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
W. Jaruzelski

441

USTAWA

z dnia 28 grudnia 1989 r.

o zmianie ustawy — Prawo dewizowe.

Art. 1. W ustawie z dnia 15 lutego 1989 r. — Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 6, poz. 33) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

- a) w pkt 1 lit. b) na końcu przecinek skreśla się i dodaje wyrazy „oraz ich oddziały i przedstawicielstwa za granicą.”
- b) w pkt 2 lit. c) skreśla się,
- c) w pkt 3 w lit. a) po wyrazach „lecz podlegają wymianie” dodaje się wyrazy „z wyjątkiem monet, o których mowa w lit. c)”,
- d) w pkt 3 w lit. d) po wyrazach „lecz podlegają wymianie” dodaje się wyrazy „z wyjątkiem monet, o których mowa w lit. c)”, a wyrazy „albo międzynarodowych pieniężnych przekazów bankowych lub pocztowych” skreśla się,
- e) w pkt 4 w lit. b) wyrazy „a także dokonywanie międzynarodowych pieniężnych przekazów bankowych lub pocztowych” skreśla się,

f) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) bank dewizowy — bank, który uzyskał upoważnienie, o którym mowa w art. 24 ust. 1.”,

g) dodaje się pkt 8—10 w brzmieniu:

„8) wywóz za granicę, przywóz z zagranicy wartości dewizowych — wszelkie sposoby przemieszczania wartości dewizowych przez granicę państwową Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, wnoszenie ich na obce statki w polskich portach i wynoszenie z tych statków oraz dokonywanie międzynarodowych przekazów bankowych i pocztowych,

9) waluty wymienne — waluty obce wymienione w wykazie walut wymiennych ustalonym przez Narodowy Bank Polski,

10) państwa, z którymi Polska Rzeczpospolita Ludowa rozlicza się w trybie płatności niehandlowych — państwa wymienione w wykazie ogłaszanym przez Narodowy Bank Polski.”;

2) rozdział 2 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 2

Dokonywanie obrotu dewizowego

- Art. 4. 1. Wartości dewizowe mogą być przedmiotem własności osób krajowych w kraju i za granicą oraz osób zagranicznych w kraju.
2. Osoby krajowe i zagraniczne mogą dokonywać obrotu dewizowego, z zastrzeżeniem ograniczeń określonych w przepisach niniejszej ustawy.
- Art. 5. 1. Podmioty gospodarcze są obowiązane pobierać należności pieniężne z zagranicy nie później niż w terminie ich wymagalności i sprowadzać je niezwłocznie do kraju.
2. Obowiązek niezwłocznego sprowadzenia do kraju, o którym mowa w ust. 1, dotyczy również znajdujących się za granicą wartości dewizowych stanowiących własność osób krajowych.
3. Jeżeli osoba krajowa fizyczna uzyskała wartości dewizowe w czasie pobytu za granicą, jest obowiązana sprowadzić je do kraju w terminie 2 miesięcy od daty powrotu do kraju.
4. Podmioty gospodarcze nie mogą ustalać w umowach z osobami zagranicznymi terminów wymagalności należności pieniężnych z tytułu sprzedaży za granicą towarów i usług dłuższych niż trzy miesiące od dnia wywozu towarów z kraju, a w przypadku sprzedaży usług — od dnia wystawienia faktury końcowej lub innych równorzędnych dokumentów.
5. Odstępianie od obowiązków, o których mowa w ust. 1—4, wymaga zezwolenia dewizowego.
- Art. 6. 1. Osoby krajowe są obowiązane niezwłocznie odprzedać bankom dewizowym uzyskane wpływy w walutach obcych.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy:
- 1) walut obcych uzyskanych przez osoby krajowe fizyczne, z wyjątkiem walut obcych uzyskanych z działalności gospodarczej,
  - 2) walut wymiennalnych zakupionych w bankach dewizowych na podstawie art. 8,
  - 3) walut państw, z którymi Polska Rzeczpospolita Ludowa rozlicza się w trybie płatności niehandlowych,
  - 4) walut obcych uzyskanych przez osoby krajowe, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. c), oraz banki,
  - 5) walut obcych uzyskanych przez instytucje finansowe, w tym osoby krajowe, o których mowa w art. 10 ust. 1, oraz instytucje ubezpieczeniowe, określone w zezwoleniu dewizowym przez Ministra Finansów w porozumieniu z Prezesem Narodowego Banku Polskiego.
- Art. 7. 1. Banki dewizowe sprzedają Narodowemu Bankowi Polskiemu waluty obce pochodzące z odprzedaży, o której mowa w art. 6 ust. 1.
2. Narodowy Bank Polski jest obowiązany do sprzedaży bankom dewizowym wystarczającej ilości walut wymiennalnych dla realizacji uprawnienia osób krajowych do zakupu walut wymiennalnych w bankach dewizowych, o którym mowa w art. 8.
3. Sprzedaż, o której mowa w ust. 1 i 2, odbywa się w trybie określonym w systemie rozliczeń międzybankowych, ustalonym przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego.
- Art. 8. 1. Banki dewizowe są obowiązane sprzedawać waluty wymiennalne osobom krajowym w celu wykonania zobowiązań, o których mowa w art. 9 pkt 1 lit. b), chyba że umowa międzynarodowa z państwem siedziby lub miejsca zamieszkania wierzyciela ustala dokonywanie wzajemnych rozliczeń w walutach innych niż waluty wymiennalne lub w jednostkach rozrachunkowych stosowanych w handlu zagranicznym.
2. Kupno walut wymiennalnych w bankach dewizowych przez osoby krajowe w innym celu niż określony w ust. 1 wymaga zezwolenia dewizowego.
- Art. 9. Następujące czynności obrotu dewizowego wymagają zezwolenia dewizowego:
- 1) wywóz za granicę wartości dewizowych, z wyjątkiem:
    - a) wywozu za granicę przez osoby krajowe fizyczne walut wymiennalnych do wysokości określonej przez Ministra Finansów w ogólnym zezwoleniu dewizowym,
    - b) przekazu za granicę przez osoby krajowe walut obcych w celu wykonania wymagalnych zobowiązań w tych walutach wobec osób zagranicznych z tytułu zakupu od tych osób rzeczy ruchomych i praw majątkowych, z wyłączeniem wartości dewizowych, a także usług transportowych, spedycyjnych i ubezpieczeniowych,
    - c) wywozu za granicę przez osoby zagraniczne fizyczne walut obcych przywiezionych przez te osoby do kraju,
  - 2) przywóz do kraju waluty polskiej, z wyjątkiem waluty wywiezionej uprzednio za zezwoleniem dewizowym,
  - 3) przeniesienie między osobą krajową a zagraniczną własności wartości dewizowych znajdujących się w kraju albo przeniesienie wierzytelności lub zobowiązania, których przedmiotem są wartości dewizowe znajdujące się w kraju, z wyjątkiem:
    - a) przyjmowania przez osoby krajowe darowizn wartości dewizowych od osób zagranicznych,

- b) rozporządzania wartościami dewizowymi w testamencie oraz dokonywania dyspozycji na wypadek śmierci zgodnie z przepisami prawa bankowego,
- 4) udzielanie i zaciąganie pożyczek oraz kredytów przez osoby krajowe w obrocie dewizowym z zagranicą,
  - 5) ustalanie oraz dokonywanie w kraju płatności w wartościach dewizowych za nabywane rzeczy ruchome i nieruchome, prawa majątkowe lub świadczone usługi i pracę,
  - 6) otwarcie i posiadanie rachunku bankowego w banku za granicą przez osoby krajowe, z wyjątkiem osób fizycznych w czasie pobytu za granicą, a także banków dewizowych oraz osób krajowych, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. c),
  - 7) nabycie przez osobę krajową papierów wartościowych wystawionych za granicą, w tym udziałów i akcji w spółkach i innych przedsiębiorstwach z siedzibą za granicą, z wyłączeniem nabycia w drodze darowizny, o której mowa w pkt 3 lit. a), spadku lub zapisu, a także kupno nieruchomości za granicą.
- Art. 10. 1. Osoby krajowe mogą prowadzić za zezwoleniem dewizowym i na warunkach określonych przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, w drodze zarządzenia, działalność gospodarczą polegającą na kupnie i sprzedaży wartości dewizowych oraz na pośrednictwie w kupnie i sprzedaży tych wartości.
2. Osoby krajowe fizyczne i osoby zagraniczne fizyczne mogą sprzedawać wartości dewizowe osobom prowadzącym działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 1, lub za ich pośrednictwem innym osobom krajowym fizycznym.
  3. Osoby krajowe fizyczne mogą kupować wartości dewizowe od osób prowadzących działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 1, lub za ich pośrednictwem od innych osób krajowych fizycznych lub osób zagranicznych fizycznych.
- Art. 11. 1. Osoby krajowe są obowiązane pobierać zapłatę w walucie obcej za świadczone na rzecz osób zagranicznych usługi przewozu osób, usługi spedycji, przewozu i ubezpieczenia przesyłek na trasach zagranicznych oraz usługi portowe w portach morskich, a także za inne usługi świadczone za granicą.
2. Odstąpienie od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wymaga zezwolenia dewizowego.
- Art. 12. 1. Osoby krajowe w obrocie z zagranicą towarami i usługami są obowiązane ustalać oraz dokonywać płatności w walucie obcej, a także pobierać należności pieniężne w tej walucie za pośrednictwem banku dewizowego.
2. Odstąpienie od obowiązków określonych w ust. 1 wymaga zezwolenia dewizowego.
- Art. 13. 1. W obrocie dewizowym, rozrachunkach i rozliczeniach stosuje się z zastrzeżeniem wyjątków, o których mowa w ust. 2, ustalone w złotych kursy walut obcych oraz kursy wartości dewizowych wyrażonych w walutach obcych ogłaszane przez Narodowy Bank Polski.
2. Obowiązek stosowania kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski nie dotyczy obrotu dewizowego dokonywanego w ramach działalności, o której mowa w art. 10, oraz w obrocie dewizowym i rozrachunkach między osobami fizycznymi.
  3. Sposób stosowania kursów ustala Prezes Narodowego Banku Polskiego. Prezes Narodowego Banku Polskiego może również ustalić maksymalne wysokości marż pobieranych przy kupnie i sprzedaży walut obcych oraz przy pośrednictwie w ich kupnie i sprzedaży.
- Art. 14. 1. Prezes Narodowego Banku Polskiego ustala zasady i normy sprzedaży walut obcych państw, z którymi Polska Rzeczpospolita Ludowa rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, osobom krajowym na pokrycie kosztów podróży i pobytu za granicą.
2. Prezes Narodowego Banku Polskiego może nałożyć obowiązek stosowania dopłaty lub obniżki w złotych w stosunku do kursów walut obcych, o których mowa w ust. 1, przy ich sprzedaży osobom krajowym lub skupie od tych osób oraz w porozumieniu z Ministrem Finansów określić przeznaczenie środków pochodzących z dopłaty.
- Art. 15. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może rozciągnąć stosowanie przepisów art. 6 ust. 1 na należności podmiotów gospodarczych i innych osób krajowych prawnych w walutach państw, z którymi Polska Rzeczpospolita Ludowa rozlicza się w trybie płatności niehandlowych, oraz jednostkach rozrachunkowych stosowanych w handlu zagranicznym lub w inny sposób ustalić zasady dysponowania przez podmioty gospodarcze tymi należnościami.”;
- 3) w art. 19 w ust. 2 zdanie pierwsze skreśla się;
  - 4) w art. 21:
    - a) w ust. 1 po wyrazach „Minister Finansów” dodaje się wyrazy „w porozumieniu z Prezesem Narodowego Banku Polskiego”,
    - b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W razie naruszenia warunków indywidualnego zezwolenia dewizowego, Narodowy Bank Polski może je uchylić.”;
  - 5) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. 1. Minister Finansów współdziała z Prezesem Narodowego Banku Polskiego w tworzeniu rezerw dewizowych państwa oraz określaniu zasad gospodarowania tymi rezerwami.

    2. Prezes Narodowego Banku Polskiego w porozumieniu z Ministrem Finansów może określić dopuszczalną wysokość zadłużenia i wiarytelności banków dewizowych wobec osób zagranicznych.”;

6) w art. 24 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Narodowego Banku Polskiego w porozumieniu z Ministrem Finansów może upoważnić niektóre banki do dokonywania czynności zastrzeżonych w niniejszej ustawie dla banków dewizowych.”

Art. 2. 1. Uprawnienia nabyte w drodze zezwoleń dewizowych udzielonych przed dniem wejścia w życie ustawy tracą moc z dniem 1 lipca 1990 r., z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Uprawnienia do sprzedaży w kraju towarów i usług za waluty obce tracą moc z dniem 31 grudnia 1990 r.

Art. 3. Waluty obce zgromadzone do dnia 31 grudnia 1989 r. na rachunkach bankowych osób krajowych nie podlegają odprzedaży, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy — Prawo dewizowe.

Art. 4. W ustawie z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1989 r. Nr 25, poz. 137) wprowadza się następujące zmiany.

1) w art. 11 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Prezesem Narodowego Banku Polskiego określi w drodze rozporządzenia tryb wypłaty świadczeń powierzonych Zakładowi na mocy umów międzynarodowych.”

2) w art. 26 pkt 3 skreśla się,

3) w art. 29 pkt 2 skreśla się.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r.

Prezydent Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
W. Jaruzelski

442

USTAWA

z dnia 28 grudnia 1989 r.

o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne oraz ustawy o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych.

Art. 1. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 148) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

- a) w ust. 1 po wyrazie „wkład” dodaje się wyrazy „w walucie polskiej lub”,
b) ust. 2 skreśla się;

2) w art. 5 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Jeżeli prowadzenie działalności gospodarczej określonej w zezwoleniu z mocy odrębnych przepisów wymaga koncesji, zezwolenie wydaje się w porozumieniu z właściwym organem koncesyjnym.”;

3) w art. 9 w ust. 1 wyrazy „złote pochodzące z udokumentowanej wymiany” zastępuje się wyrazami „walutę polską pochodzącą ze sprzedaży w banku dewizowym walut obcych, dokonanej z zastosowaniem kursów walut obcych w złotych, ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski”;

4) w art. 13 w ust. 4 wyraz „zagranicznych” zastępuje się wyrazem „obcych”;

5) w art. 20:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownicy będący osobami zagranicznymi, w rozumieniu prawa dewizowego, mają prawo zakupu waluty obcej w banku dewizowym za walutę polską stanowiącą ich wynagrodzenie za pracę w przedsiębiorstwie, pozostałą po opłaceniu należnych podatków. Zakup waluty obcej następuje na podstawie imiennego zaświadczenia wystawionego przez przedsiębior-

stwo, określającego wysokość kwoty waluty polskiej, za którą może być nabyta waluta obca, oraz kwoty wypłaconego po opodatkowaniu wynagrodzenia. Pracownikom tym przysługuje prawo do przekazania za granicę bez odrębnego zezwolenia dewizowego zakupionej waluty obcej.”

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kwota wykazana w zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, pomniejsza nadwyżkę, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2.”

c) w ust. 2 w zdaniu pierwszym wyrazy „w walucie wypłaty” oraz zdanie ostatnie skreśla się;

6) w art. 24 ust. 1 i 2 oraz oznaczenie ust. 3 skreśla się;

7) w rozdziale 5 dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„Art. 26a. 1. Przedsiębiorstwo jest obowiązane, w ciągu dwóch miesięcy po upływie roku obrachunkowego, sporządzić bilans przedsiębiorstwa na ostatni dzień tego roku oraz rachunek zysków i strat za rok ubiegły.

2. Weryfikacji rocznego bilansu przedsiębiorstwa dokonuje, w okresie trzech miesięcy od dnia jego sporządzenia, właściwy organ Ministra Finansów bądź wybrany przez przedsiębiorstwo podmiot uprawniony przez Ministra Finansów do dokonywania weryfikacji rocznego bilansu przedsiębiorstwa. Koszt weryfikacji obciąża przedsiębiorstwo.

3. Bilans uważa się za zweryfikowany, jeżeli w okresie trzech miesięcy organ, o którym mowa w ust. 2, nie powia-

domi przedsiębiorstwa o zastrzeżeniach do przedstawionego bilansu. Z chwilą uwzględnienia przez przedsiębiorstwo tych zastrzeżeń bilans uważa się za zweryfikowany.";

8) w art. 27:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zagraniczne podmioty gospodarcze mają prawo zakupu w banku dewizowym waluty obcej do wysokości:

- 1) 10% wniesionego przez te podmioty wkładu inwestycyjnego,
- 2) wykazanej w księgach handlowych i zweryfikowanej przez organ lub podmiot dokonujący weryfikacji rocznego bilansu przedsiębiorstwa nadwyżki wpływów z eksportu nad wydatkami na import, uzyskanej przez przedsiębiorstwo w walutach wymiennalnych w poprzednim roku obrachunkowym, pomniejszonej o wykazane w wystawionych przez przedsiębiorstwo zaświadczeniach kwoty, o których mowa w art. 20 ust. 1a, a w wypadku przedsiębiorstw zorganizowanych w formie spółki wieloosobowej — do wysokości części tej nadwyżki, określonej w proporcji podziału zysku między wspólnikami.";

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Łączna kwota nabywanej w banku dewizowym waluty obcej z tytułów określonych w ust. 1 nie może być wyższa od osiągniętego w poprzednim roku obrachunkowym dochodu po opłaceniu podatku dochodowego.";

c) w ust. 2 wyrazy „oraz obliczania nadwyżki, o której mowa w ust. 1 pkt 2” skreśla się,

d) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Zakup waluty obcej, dokonywany zgodnie z ust. 1 i 1a, następuje na podstawie imiennego zaświadczenia wystawionego przez organ lub podmiot, o których mowa w art. 26a ust. 2, niezwłocznie po dokonaniu weryfikacji rocznego bilansu przedsiębiorstwa, określającego wartość wkładu inwestycyjnego oraz wysokość uzyskanej przez przedsiębiorstwo nadwyżki, o której mowa w ust. 1 pkt 2, lub odpowiednio jej części oraz wysokość dochodu, o którym mowa w ust. 1a.

4. Przekazanie za granicę kwoty waluty obcej zakupionej zgodnie z ust. 1 i 1a następuje bez odrębnego zezwolenia dewizowego.";

9) w art. 28 w pkt 1 wyrazy „sporządzona, po uzyskaniu zezwolenia dewizowego” zastępuje się wyrazami „zawarta zgodnie z prawem dewizowym”;

10) art. 30 i 31 skreśla się;

11) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. Zagraniczne podmioty gospodarcze oraz przedsiębiorstwa z udziałem zagranicznym podlegają opodatkowaniu zgodnie z przepisami dotyczącymi opodatkowania osób fizycznych i osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej.";

12) dodaje się art. 37a w brzmieniu:

„Art. 37a. Ulgi inwestycyjne przyznane na podsta-

wie dotychczasowego przepisu art. 37 pkt 6 w związku z przepisami ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ulgach podatkowych z tytułu inwestycji (Dz. U. Nr 45, poz. 230 oraz z 1989 r. Nr 3, poz. 12 i Nr 35, poz. 192) stosuje się do ich wy-czerpania. Przepisy te stosuje się również do inwestycji podjętych przed dniem wejścia w życie ustawy, jeżeli ich podjęcie zostało zgłoszone urzędowi skarbowemu.";

Art. 2. W ustawie z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16:

a) w ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) w formie pieniężnej — w walucie polskiej pochodzącej ze sprzedaży w banku dewizowym walut obcych, dokonanej z zastosowaniem kursów walut obcych w złotych ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski,

2) w formie niepieniężnej — pod warunkiem przekazania ich z zagranicy lub nabycia za walutę polską pochodzącą ze sprzedaży w banku dewizowym walut obcych, dokonanej z zastosowaniem kursów walut obcych w złotych ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski.";

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister Finansów, w porozumieniu z Prezesem Agencji, może wyrazić zgodę na wniesienie przez podmiot zagraniczny wkładu w walucie polskiej pochodzącej z innych tytułów niż określony w ust. 2 pkt 1, w szczególności ze sprzedaży zobowiązań Państwa z tytułu zaciągniętych kredytów zagranicznych.";

c) w ust. 4 wyrazy „do waluty obcej, w której wkład jest wnoszony” zastępuje się wyrazami „do walut obcych, w których została określona wartość tych wkładów przed określeniem ich wartości w walucie polskiej.";

d) w ust. 5 wyrazy „w złotych” zastępuje się wyrazami „w walucie polskiej”, a wyrazy „lub w walucie obcej” skreśla się;

2) w art. 18 ust. 4 skreśla się;

3) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. Wspólnik zagraniczny ma prawo zakupić w banku dewizowym walutę obcą za wypłacony mu przez spółkę zysk do wysokości wykazanej w księgach handlowych i zweryfikowanej przez organ lub podmiot dokonujący weryfikacji rocznego bilansu spółki nadwyżki wpływów z eksportu nad wydatkami na import uzyskanej przez spółkę w walutach wymiennalnych w poprzednim roku obrachunkowym, pomniejszonej o wykazane w wystawionych przez spółkę zaświadczeniach kwoty, o których mowa w art. 32 ust. 3a.

2. Niezależnie od uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, wspólnikowi zagranicz-

- nemu, poczynszy od dnia 1 stycznia 1991 r., przysługuje również prawo do zakupu w banku dewizowym waluty obcej za wypłacony mu przez spółkę zysk w wysokości 15% pozostałej kwoty zysku za poprzedni rok obrotowy, przenoszącej wysokość nadwyżki, o której mowa w ust. 1. W wypadku spółki wieloosobowej zakup waluty obcej może nastąpić do wysokości części tej nadwyżki określonej w proporcji do podziału zysku między wspólnikami.
3. Zakup waluty obcej następuje na podstawie imiennego zaświadczenia wystawionego przez organ lub podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 2, niezwłocznie po dokonaniu weryfikacji rocznego bilansu spółki, określającego wysokość wypłaconego wspólnikowi zagranicznemu zysku oraz nadwyżki, o której mowa w ust. 1, lub odpowiednio jej części.
4. W przypadkach gospodarczo uzasadnionych Minister Finansów może, na wniosek wspólnika zagranicznego, udzielić zezwolenia dewizowego na zakup w banku dewizowym waluty obcej za wypłacony mu przez spółkę zysk w wysokości przenoszącej wysokość kwot, o których mowa w ust. 1 i 2. Zezwolenie takie może być udzielone przed wydaniem zezwolenia na utworzenie spółki.;
- 4) art. 20 otrzymuje brzmienie:
„Art. 20. Wspólnik zagraniczny ma prawo przekazać za granicę, bez odrębnego zezwolenia dewizowego, walutę obcą zakupioną w banku dewizowym zgodnie z art. 19.”;
- 5) w art. 21 w ust. 3 wyrazy „w złotych” zastępuje się wyrazami „w walucie polskiej”;
- 6) w art. 22:
a) w ust. 1 wyraz „polskich” skreśla się,
b) w ust. 2 wyrazy „w złotych” zastępuje się wyrazami „w walucie polskiej”, a wyrazy „i w walutach obcych” skreśla się,
c) w ust. 3 wyraz „prowadzić” zastępuje się wyrazami „otwierać i posiadać”,
d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Spółka może, bez odrębnego zezwolenia dewizowego, zaciągać kredyty w walutach obcych w bankach za granicą.”;
- 7) w art. 23 ust. 3 skreśla się;
- 8) art. 27 otrzymuje brzmienie:
„Art. 27. Spółka uiszcza podatki: obrotowy, dochodowy, rolny, podatki i opłaty lokalne, opłatę skarbową oraz opłatę na fundusz gminny lub fundusz miejski, a także korzysta z ulg i zwolnień na zasadach określonych dla osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki społecznej.”;
- 9) w art. 29 ostatnie zdanie skreśla się;
- 10) w art. 32:
a) w ust. 2 wyrazy „w złotych” zastępuje się wyrazami „w walucie polskiej”, a wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 3” skreśla się,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Pracownicy będący osobami zagranicznymi, w rozumieniu prawa dewizowego, mają prawo zakupu waluty obcej w banku dewizowym za walutę polską stanowiącą ich wynagrodzenie za pracę w spółce, pozostałą po opłaceniu należnych podatków. Zakup waluty obcej następuje na podstawie imiennego zaświadczenia wystawionego przez spółkę, określającego wysokość kwoty waluty polskiej, za którą może być nabyta waluta obca, oraz kwoty wypłaconego po opodatkowaniu wynagrodzenia. Pracownikom tym przysługuje prawo do przekazania za granicę, bez odrębnego zezwolenia dewizowego, zakupionej waluty obcej.”;
- c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Kwota wykazana w zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 3, pomniejsza nadwyżkę, o której mowa w art. 19 ust. 1.”;
- d) w ust. 4 w zdaniu pierwszym wyrazy „w walucie wypłaty” oraz zdanie ostatnie skreśla się;
- 11) dodaje się art. 44a w brzmieniu:
„Art. 44a. Podatnicy, którzy nabyli prawo do odliczeń zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie dotychczasowego art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy, zachowują to prawo do czasu wyczerpania odliczeń.”
- Art. 3. 1.** W 1990 r. podmioty prowadzące działalność gospodarczą na podstawie ustaw, o których mowa w art. 1 i 2, mogą, po sporządzeniu bilansu za pierwsze półrocze 1990 r., kupić w banku dewizowym waluty wymienialne, po kursie z dnia zakupu, do wysokości kwoty zysku, która może być przekazana za granicę zgodnie z przepisami tych ustaw.
2. Bank dewizowy wydaje kwotę walut, o której mowa w ust. 1, po przedstawieniu imiennego zaświadczenia określającego wysokość zysku, który może być przekazany za granicę, wystawianego przez organ lub podmiot dokonujący weryfikacji rocznego bilansu.
3. Jeżeli wartość w złotych walut zakupionych zgodnie z ust. 1 będzie przewyższała wysokość zysku, który może być przekazany za granicę, powstała różnica może być przekazana za granicę w tym roku, w którym takie przekazanie będzie możliwe.
- Art. 4. 1.** W wypadku zmiany w latach 1990—1995 zasad opodatkowania podatkiem dochodowym lub zasad transferu zysku, podmioty prowadzące działalność gospodarczą na podstawie ustaw, o których mowa w art. 1 i 2, mogą prowadzić w tym okresie swą działalność na zasadach obowiązujących przed wprowadzeniem w życie tych zmian.
2. O dokonanej zmianie podmiot prowadzący działalność gospodarczą powinien powiadomić Prezesa Agencji w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie zmian, o których mowa w ust. 1.
- Art. 5.** Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r.

Prezydent Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
W. Jaruzelski

443

USTAWA

z dnia 28 grudnia 1989 r.

o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania.

Art. 1. W ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 147) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6:

a) w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) najem i dzierżawa, w tym również gospodarstwa rolnego lub jego składników na cele nierolnicze,”

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) akcji, udziałów w spółkach i obligacji,”;

2) w art. 7:

a) w ust. 4 zdanie drugie skreśla się,

b) w ust. 6 wyrazy „z wyjątkiem obligacji” skreśla się;

3) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Wolne od podatku dochodowego są dochody osób, o których mowa w art. 2, w wysokości 3.600.000 zł rocznie.”;

4) w art. 9:

a) w ust. 1:

— pkt 2 skreśla się,

— w pkt 12 na końcu skreśla się przecinek oraz dodaje wyrazy „i obligacji,”

— w pkt 19 lit. a) wyraz „dziesięciu” zastępuje się wyrazem „pięciu”,

— w pkt 21 po wyrazie „spółce” dodaje się wyrazy „będącej osobą prawną i” oraz skreśla się wyrazy „inwestycje związane z działalnością gospodarczą”,

— dodaje się pkt 22 w brzmieniu:

„22) przychody ze sprzedaży akcji i obligacji”,

b) ust. 2 i 3 skreśla się;

5) art. 12 i 13 otrzymują brzmienie:

„Art. 12. 1. Kosztami uzyskania przychodów z poszczególnego źródła są wszelkie koszty ponoszone w celu osiągnięcia przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 13.

2. Za koszty uzyskania przychodów uważa się również:

1) odpisy z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (odpisy amortyzacyjne), a także wartość netto zlikwidowanych na skutek zużycia lub zniszczenia nie w pełni umorzonych środków trwałych,

2) straty częściowe lub całkowite w środkach trwałych i środkach obrotowych, spowodowane zdarzeniami losowymi, z wyjątkiem wymienionych w art. 13 pkt 11; straty są potrącalne w wysokości nie pokrytej odszkodo-

waniem z tytułu ubezpieczeń i odpisami amortyzacyjnymi,

3) wydatki na prace badawczo-rozwojowe, doświadczalne i wdrożeniowe, w tym również zakończone wynikiem negatywnym,

4) wydatki na normalizację oraz na opracowanie i ocenę projektów wynalazczych,

5) wynagrodzenia wypłacone twórcom wynalazków, projektów racjonalizatorskich i wzorów użytkowych oraz nagrody związane z tymi projektami,

6) odsetki od zobowiązań, w tym również pożyczek, oraz trwałe ciężary, jeżeli pozostają w związku ze źródłem przychodów, z wyjątkiem określonych w art. 13 pkt 9, 12 i 14,

7) składki na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika jest obowiązkowa,

8) podatki i opłaty oraz składki ubezpieczeniowe pozostające w związku ze źródłem przychodów, z wyjątkiem wymienionych w art. 13 pkt 6,

9) odpisy na fundusz socjalny i mieszkaniowy — do wysokości określonej w odrębnych przepisach o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym w jednostkach gospodarki społecznej,

10) inne niż określone w pkt 9 wydatki ponoszone przez pracodawcę pośrednio na rzecz pracowników, jeżeli wynikają one z układu zbiorowego pracy lub innych obowiązujących aktów prawnych,

11) należności odpisane jako nieściągalne oraz rezerwy tworzone na pokrycie należności, których nieściągalność została uprawdopodobniona, a także inne rezerwy, jeżeli obowiązek ich tworzenia w ciężar kosztów wynika z odrębnych przepisów,

12) inne wydatki, jeżeli obowiązek ich ponoszenia w ciężar kosztów przewidują odrębne ustawy.

3. Koszty uzyskania przychodów, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5, są potrącalne tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione.

4. U podatników prowadzących księgi handlowe koszty uzyskania przychodów

objętych tymi księgami są potrącalne tylko w tym roku podatkowym, którego dotyczą, tj. są potrącalne także koszty uzyskania poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, lecz dotyczące przychodów roku podatkowego oraz określone co do rodzaju i kwoty koszty uzyskania, które zostały zarachowane, chociaż ich jeszcze nie poniesiono, jeżeli odnoszą się do przychodów danego roku podatkowego.

5. Wydatki na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie składników majątkowych nie podlegających amortyzacji, służących uzyskaniu przychodów również w następnych latach podatkowych, uznaje się za koszt uzyskania przychodów w roku podatkowym i latach następnych w części odpowiadającej 1/5 tych wydatków lub w odpowiednio większej części, jeżeli wydatki te służą uzyskiwaniu przychodów w okresie krótszym niż pięć lat podatkowych. Jeżeli suma tych wydatków nie przekracza 20% przychodu (obrotu) pomniejszonego o podatek obrotowy, wydatki te mogą być w całości wliczone w koszty roku podatkowego, w którym zostały poniesione.
6. Określenia składników majątkowych uznawanych za środki trwałe, aktualizacji ich wyceny oraz amortyzacji tych składników, w tym również wartości niematerialnych i prawnych, dokonuje się według zasad ustalonych w odrębnych przepisach dla celów podatku dochodowego od osób prawnych.
7. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi w odniesieniu do podatników nie obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych sposób ustalania wartości początkowej oraz ewidencjonowania środków trwałych, a także wartości niematerialnych i prawnych.

Art. 13. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

- 1) wydatków na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli środki te i wartości podlegają odpisom z tytułu zużycia; wydatki takie są jednak kosztem uzyskania przy ustalaniu dochodów ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych i to bez względu na czas ich poniesienia,
- 2) odpisów i wpłat na różnego rodzaju fundusze, z wyjątkiem wymienionych w art. 12 ust. 2 pkt 9, chyba że obowiązek tworzenia przez podatnika takich funduszy w ciężar kosztów lub dokonywania na nie wpłat przewidują odrębne ustawy,
- 3) wydatków na spłatę zobowiązań, w tym pożyczek, oraz na umorzenie kapitałów

pozostających w związku z utworzeniem (nabyciem), powiększeniem lub ulepszeniem źródła przychodu,

- 4) odsetek od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów,
- 5) darowizn i ofiar wszelkiego rodzaju,
- 6) podatku dochodowego, podatku od spadków i darowizn oraz podatku obrotowego od nadmiernych ubytków produktów i zawinionych ubytków produktów,
- 7) jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz dodatkowej składki ubezpieczeniowej w przypadku stwierdzenia pogorszenia warunków pracy,
- 8) kosztów egzekucyjnych związanych z niewykonaniem zobowiązań,
- 9) grzywien i kar pieniężnych oraz odsetek od tych grzywien i kar,
- 10) kar i odsetek od kar, w tym również kar umownych, opłat i odszkodowań z tytułu:
  - a) wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług,
  - b) zwłoki w dostarczaniu towaru wolnego od wad albo zwłoki w usunięciu wad towarów, wykonanych robót i usług,
  - c) przetrzymywania albo całkowitego lub częściowego zniszczenia taboru oraz urządzeń ładunkowych,
  - d) niedoładowania taboru kolejowego i samochodowego, z wyjątkiem taboru do przewozu szybko psujących się artykułów żywnościowych i ładunków wymagających pojazdów specjalistycznych,
  - e) nieprzestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska,
  - f) niewykonania nakazów właściwych organów nadzoru i kontroli, dotyczących uchybień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 11) wydatków na likwidację szkód spowodowanych pożarami, powstałymi w wyniku naruszenia przepisów o ochronie przeciwpożarowej, oraz strat w mieniu powstałych w wyniku nieprzestrzegania przepisów o ochronie mienia, stwierdzonych przez właściwe organy,
- 12) odsetek od pożyczek przeterminowanych,
- 13) należności odpisanych jako przedawnione,
- 14) odsetek za zwłokę od zobowiązań, do których stosuje się przepisy ustawy o zobowiązaniach podatkowych,
- 15) diet i innych należności za czas podróży służbowej pracowników w wysokości przekraczającej te należności ustalone według zasad określonych w odrębnych przepisach w sprawie diet i innych należności z tytułu podróży służbowych,

16) kosztów reprezentacji i reklamy w wysokości przekraczającej przy obrocie rocznym pomniejszonym o podatek obrotowy w zł:

ponad	do	
	1.500.000.000	2% od obrotu
1.500.000.000	3.000.000.000	30.000.000 zł + 1% od nadwyżki ponad 1.500.000.000 zł
3.000.000.000	6.000.000.000	45.000.000 zł + 0,5% od nadwyżki ponad 3.000.000.000 zł
6.000.000.000		60.000.000 zł + 0,2% od nadwyżki ponad 6.000.000.000 zł

17) kosztów uzyskania przychodów ze źródeł przychodów znajdujących się na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł w ogóle nie podlegają opodatkowaniu albo są zwolnione od podatku dochodowego.”;

6) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. 1. Od dochodu, w rozumieniu art. 5, uzyskanego w roku podatkowym odlicza się poniesione w tym roku:

- 1) kwoty darowizn na cele społecznie użyteczne, w tym również na rzecz organizacji społecznych i fundacji — do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu,
- 2) u osób określonych w art. 2 kwoty składki na ubezpieczenia społeczne podatnika i osób z nim współpracujących, pozostające w związku z wykonywaniem działalności określonej w art. 6 ust. 1 pkt 1—3.

2. Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem art. 14 ust. 3, stanowi nadwyżka dochodu po odliczeniach, o których mowa w ust. 1, ponad kwotę wolną od podatku.”;

7) w art. 19:

a) ust. 1—4 otrzymują brzmienie:

„1. Podatek od osób, o których mowa w art. 2, ustala się według następującej skali:

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi	
ponad	do	20%	
	3.600.000		
3.600.000	7.200.000	720.000 + 30% nadwyżki	ponad 3.600.000 zł
7.200.000	10.800.000	1.800.000 + 40% nadwyżki	ponad 7.200.000 zł
10.800.000		3.240.000 + 50% nadwyżki	ponad 10.800.000 zł

2. Podatek obliczony według skali określonej w ust. 1 od dochodu określonego w art. 7 ust. 9 podwyższa się o 35%. Jeżeli podatnik osiąga również inne dochody, podwyżkę stosuje się do części podatku przypadającej proporcjonalnie od dochodu określonego w art. 7 ust. 9.

3. Podatek, z wyjątkiem należnego od dochodu określonego w art. 7 ust. 9, nie może być ustalony w kwocie przekraczającej 40% dochodu po odliczeniach określonych w art. 18 ust. 1.

4. Podatek od osób, o których mowa w art. 3, ustala się w wysokości 40% podstawy jego obliczenia.”;

b) ust. 4 oznacza się jako ust. 5,

c) dotychczasowy ust. 5 i 6 skreśla się;

8) art. 20 skreśla się;

9) w art. 21:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podatnikom określonym w art. 2, mającym na utrzymaniu członków najbliższej rodziny, przysługuje z tego tytułu ulga. Ulgę stosuje się w sposób następujący: od podatku obliczonego według zasad określonych w art. 19 odlicza się:

1) kwoty w wysokości 7,5% kwoty wolnej określonej w art. 8 — na małżonka, jeżeli nie osiąga on wynagrodzeń, emerytury, renty lub innych przychodów w rozumieniu przepisów o podatku od wynagrodzeń ani przychodów w rozumieniu przepisów o podatku rolnym,

2) kwoty w wysokości 7,5% kwoty wolnej określonej w art. 8 — na każde dziecko pozostające na utrzymaniu podatnika, a także na każdego z rodziców i rodzeństwa niezdolnych do pracy i pozostających na utrzymaniu podatnika.”;

b) ust. 2, 3, 7 i 9 skreśla się;

10) dodaje się art. 21a—21c w brzmieniu:

„Art. 21a. 1. Podatek dochodowy obliczony według zasad określonych w art. 19 i 21 obniża się:

1) o 40% wydatków na budowę, rozbudowę i modernizację budowli oraz zakup i montaż urządzeń służących ochronie środowiska,

2) o 20% wydatków na zakup oraz montaż maszyn i urządzeń, jeżeli służą one:

a) działalności w zakresie przetwórstwa rolnego i spożywczego, z

- wyjątkiem wytwarzania spirytusu, wyrobów spirytusowych oraz wyrobów tytoniowych,
- b) działalności w zakresie produkcji materiałów budowlanych i wyrobów na potrzeby budownictwa mieszkaniowego, określonych w odrębnych przepisach dotyczących osób prawnych,
  - c) wdrażaniu osiągnięć naukowych i technicznych, których rodzaje określi, w drodze rozporządzenia, Przewodniczący Komitetu do Spraw Nauki i Postępu Technicznego przy Radzie Ministrów.
2. W wypadku gdy kwota obniżek, o których mowa w ust. 1, z tytułu wydatków poniesionych w danym roku podatkowym przekracza kwotę podatku należnego za ten rok, o nadwyżkę tych kwot obniża się podatek należny za następne lata.
  3. W razie przeniesienia własności środka trwałego, w związku z którym stosowane były obniżki, przed upływem pięciu lat od dnia zakończenia inwestycji albo przeznaczenia go w tym okresie na inne potrzeby niż określone w ust. 1, kwoty podatku wynikające z zastosowania obniżek ulegają zmniejszeniu proporcjonalnie do liczby pełnych miesięcy okresu pięcioletniego, w których środek trwały nie był wykorzystywany przez podatnika na cele określone w ust. 1.
  4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli przeniesienie własności środka trwałego nastąpiło w drodze dziedziczenia zakładu, a spadkobierca prowadzi nadal otrzymany w spadku zakład, lub nabywcą zakładu jest osoba podejmująca po raz pierwszy wykonywanie działalności gospodarczej, a zbywcą jest podatnik przechodzący na emeryturę lub rentę.
  5. Kwoty podatku, o których mowa w ust. 3, podatnik obowiązany jest uiścić terminie do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności określone w tym przepisie.
  6. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi sposób dokumentowania wydatków, o których mowa w ust. 1, oraz tryb postępowania przy stosowaniu obniżek podatku z tytułu tych wydatków.

Art. 21b. 1. Podatnicy, którzy osiągają dochody:

- 1) z działalności wytwórczej, usługowej lub handlowej,
- 2) z działalności w zakresie zatrudnień, z których przychody nie podlegają opodatkowaniu podatkiem obrotowym lub podatkiem od wynagrodzeń,

- 3) z najmu i dzierżawy oraz kapitałów i praw majątkowych,
- są obowiązani bez wezwania wpłacać w ciągu roku podatkowego zaliczki na podatek dochodowy według zasad określonych w ust. 2.
2. Podatnicy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne. Wysokość zaliczek za miesiące do listopada roku podatkowego ustala się w następujący sposób:
    - 1) oblicza się wysokość dochodu w stosunku rocznym w ten sposób, że dochód osiągnięty od początku roku dzieli się przez liczbę miesięcy, które upłynęły od początku roku i tak otrzymany iloraz mnoży się przez 12,
    - 2) od dochodu obliczonego w stosunku rocznym ustala się należny podatek według zasad określonych w art. 19,
    - 3) ustala się podatek należny od dochodu osiągniętego od początku roku, którym jest tyle dwunastych części podatku obliczonego zgodnie z pkt 2, ile miesięcy upłynęło od początku roku,
    - 4) należną zaliczkę za dany miesiąc stanowi różnica pomiędzy podatkiem należnym od początku roku, ustalonym zgodnie z pkt 3, a sumą zaliczek należnych za poprzednie miesiące.
  3. Podatnicy osiągający dochody określone w ust. 1 pkt 1, u których obowiązek opłacania podatku dochodowego powstał w ciągu roku, są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne według zasad określonych w ust. 2, z tym że:
    - 1) dla obliczenia wysokości dochodu w stosunku rocznym dochód osiągnięty od powstania obowiązku opłacania podatku dochodowego dzieli się przez liczbę miesięcy, które upłynęły od miesiąca, w którym powstał ten obowiązek, i tak otrzymany iloraz mnoży się przez liczbę miesięcy, które pozostały od tego miesiąca do końca roku,
    - 2) podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od powstania obowiązku opłacania podatku dochodowego jest tyle dwunastych części podatku należnego od dochodu obliczonego w stosunku rocznym, ile miesięcy upłynęło od powstania obowiązku opłacania podatku.

Jeżeli obowiązek opłacania podatku dochodowego powstał po dniu 15 danego miesiąca, miesiąca tego nie bierze się pod uwagę przy obliczaniu zaliczki, a dochód osiągnięty w tym czasie dolicza się do dochodu osiągniętego w miesiącu następnym.

4. Jeżeli działalność, o której mowa w ust. 1 pkt 1, ma charakter sezonowy i wykonywana jest w okresie krótszym niż rok, dla obliczenia wysokości dochodu w stosunku rocznym dochód przypadający na jeden miesiąc (ust. 3 pkt 1) mnoży się przez liczbę miesięcy, w których działalność będzie w danym roku wykonywana. W tym wypadku dla ustalenia wysokości podatku należnego od początku działalności podatek ustalony od dochodu obliczonego w stosunku rocznym dzieli się przez liczbę miesięcy, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, a iloraz mnoży się przez liczbę miesięcy, które upłynęły od miesiąca, w którym rozpoczęto działalność.
  5. Jeżeli podatnikowi przysługują obniżki określone w art. 21a lub w przepisach wydanych na podstawie art. 22 pkt 1, podatek należny od początku roku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, zmniejsza się o kwotę tych obniżek przysługujących od początku roku.
  6. Zasady określone w ust. 2—4 mają odpowiednie zastosowanie do podatników osiągających dochody określone w ust. 1 pkt 2 i 3, jeżeli dochody te mają charakter okresowy. U podatników, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli osiągają oni równocześnie okresowe dochody określone w ust. 1 pkt 2 i 3, dochody te dolicza się do dochodu z działalności wytwórczej, usługowej lub handlowej.
  7. Podatnicy, o których mowa w ust. 2—6, zaliczkę należną za miesiąc grudzień wpłacają wstępnie w wysokości należnej za listopad, a ostatecznie w wysokości określonej w art. 21c.
  8. Jeżeli podatnik uprawdopodobni, że zaliczki obliczone według zasad określonych w ustępach poprzedzających byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do podatku należnego od przewidywanego na dany rok dochodu, urząd skarbowy na wniosek podatnika może odpowiednio ograniczyć wysokość tych zaliczek.
  9. Jeżeli dochody określone w ust. 1 pkt 2 i 3 mają charakter nieokresowy, obowiązek wpłacania zaliczki powstaje, poczynając od miesiąca, w którym dochody te przekroczyły kwotę wolną od podatku. Zaliczkę za ten miesiąc stanowi podatek obliczony od tego dochodu według zasad określonych w art. 19. Zaliczkę za dalsze miesiące ustala się w wysokości różnicy pomiędzy podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku a sumą zaliczek należnych za miesiące poprzedzające.
  10. Jeżeli dochody określone w ust. 9 osiągają podatnicy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, dochody te dolicza się w wysokości osiągniętej od początku roku każdorazowo do dochodu z działalności wytwórczej, usługowej lub handlowej obliczonego w stosunku rocznym.
  11. Zaliczki miesięczne za okres od stycznia do listopada uiszczą się w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Zaliczkę za grudzień, o której mowa w ust. 7, uiszczą się w terminie do dnia 20 tego miesiąca. W terminach płatności zaliczek za miesiące od stycznia do listopada podatnicy są obowiązani składać urzędom skarbowym deklaracje według ustalonego wzoru o wysokości dochodu osiągniętego od początku roku.
- Art. 21c. 1. Podatnicy są obowiązani składać urzędom skarbowym zeznania według ustalonego wzoru o wysokości dochodu osiągniętego w roku podatkowym w terminie do dnia 31 stycznia, a jeżeli podatnik prowadzi księgi handlowe — w terminie do dnia 31 marca następnego roku.
2. Obowiązek złożenia zeznania nie dotyczy osób, które posiadając źródła przychodów określone w art. 6 uzyskały dochód nie przekraczający kwoty wolnej od podatku.
  3. Podatnicy, na których ciąży obowiązek złożenia zeznania, są obowiązani w terminach określonych w ust. 1 wpłacić ostateczną zaliczkę za grudzień w wysokości różnicy pomiędzy podatkiem należnym od dochodu wynikającego z zeznania a sumą zaliczek należnych za dany rok, obliczonych według zasad określonych w art. 21b. Jeżeli podatnikowi przysługują obniżki określone w art. 21a lub w przepisach wydanych na podstawie art. 22 pkt 1, przepis art. 21b ust. 5 stosuje się odpowiednio.
  4. Podatnicy prowadzący księgi handlowe dołączają do zeznania zamknięcie roczne z rachunkiem wyników, a podatnicy prowadzący księgi przychodów i rozchodów dołączają do zeznania te księgi.
  5. Podatek dochodowy wynikający z zeznania jest podatkiem należnym za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję, w której określi podatek w innej wysokości.”;
- 11) w art. 22 pkt 2 skreśla się.
- Art. 2. W ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku obrotowym (Dz. U. z 1983 r. Nr 43, poz. 191, z 1985 r. Nr 12, poz. 50 oraz z 1989 r. Nr 3, poz. 12) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 1 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
    - „5. Opodatkowaniu podlegają również nadmierne ubytki produktów objętych szczególnym nadzorem podatkowym oraz towary sprowadzone przez

osoby fizyczne lub nadesłane tym osobom z zagranicy, których rodzaje, sposób poboru podatku i wysokość stawek określi Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Współpracy Gospodarczej z Zagranicą w drodze rozporządzenia.";

- 2) w art. 3 ust. 1:
  - a) pkt 9 skreśla się,
  - b) w pkt 12 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z wyjątkiem eksportu wewnętrznego oraz wyrobów określonych przez Ministra Finansów.”;
- 3) w art. 4 ust. 2 wyrazy „art. 5—9” zastępuje się wyrazami „w art. 5—9a”;
- 4) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. Przy opodatkowaniu towarów sprowadzonych przez osoby fizyczne lub nadesłanych tym osobom z zagranicy obrotem jest wartość celna towarów, powiększona o cło.”;
- 5) w art. 10:
  - a) w ust. 1 pkt 1 stawkę „15%” zastępuje się stawką „20%”,
  - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Finansów może w drodze rozporządzenia, a dla wyrobów spirytusowych i spirytusu w drodze zarządzenia, odpowiednio do wysokości stawek podatku obrotowego określonych dla jednostek gospodarki społecznej, ustalać od obrotów z niektórymi rodzajami działalności albo ze sprzedaży określonych wyrobów bądź grup wyrobów stawki podatku obrotowego niższe lub wyższe od wymienionych w ust. 1 oraz określać warunki stosowania tych stawek.”,
  - c) ust. 4 skreśla się;
- 6) w art. 11 ust. 1 po wyrazie „materiałów” dodaje się wyrazy „sprowadzanych przez osoby fizyczne lub nadesłanych tym osobom z zagranicy a także”, a po wyrazach „zakupionych w” skreśla się wyraz „uspołecznionych”;
- 7) dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. Urzędy celne są obowiązane obliczyć należny podatek obrotowy od towarów sprowadzonych przez osoby fizyczne lub nadesłanych tym osobom z zagranicy i przekazywać pobrany podatek za okresy miesięczne na rachunek Pierwszego Urzędu Skarbowego w Warszawie w terminie 23 dni po upływie każdego miesiąca.

2. Osoby fizyczne, o których mowa w art. 9a, obowiązane są wpłacić należny podatek obrotowy do kasy lub na rachunek bankowy urzędu celnego, który dokonał odprawy celnej, w terminie określonym dla uiszczenia cła.

3. W zakresie nie uregulowanym w ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rozliczeń z tytułu cła.”.

Art. 3. Traci moc ustawa z dnia 19 grudnia 1975 r. o ulgach podatkowych z tytułu inwestycji (Dz. U. Nr 45, poz. 230 oraz z 1989 r. Nr 3, poz. 12 i Nr 35, poz. 192).

Art. 4. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki społecznej (Dz. U.

z 1987 r. Nr 12, poz. 77 oraz z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 35, poz. 192 i Nr 54, poz. 320) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 ust. 1 pkt 3 skreśla się;
  - 2) w art. 15:
    - a) w ust. 1 stawkę „15%” zastępuje się stawką „20%”,
    - b) ust. 2 i 3 skreśla się,
    - c) w ust. 8 po wyrazie „drożdżowego” przecinek zastępuje się wyrazem „oraz”, a po wyrazie „pochodnych” skreśla się wyrazy „oraz metali szlachetnych i produktów z tych metali”;
  - 3) w art. 18 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z wyjątkiem eksportu wewnętrznego oraz produktów określonych przez Ministra Finansów”;
  - 4) art. 21 skreśla się;
  - 5) w art. 22:
    - a) ust. 3 skreśla się,
    - b) w ust. 4 wyrazy „i 3” skreśla się;
  - 6) w art. 26:
    - a) pkt 1 i pkt 4 skreśla się,
    - b) w pkt 3 dodaje się wyrazy „z wyjątkiem działalności polegającej na skupie i sprzedaży walut obcych oraz bonów towarowych Banku PKO S.A.”,
    - c) w pkt 6 wyrazy „art. 15 ust. 2 i 4” zastępuje się wyrazami „art. 15 ust. 4”;
    - d) w pkt 7 wyrazy „spółdzielnie zrzeszone w Centralnym Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego i zakłady tego Związku” zastępuje się wyrazami „spółdzielnie budownictwa mieszkaniowego”;
  - 7) art. 39—42 skreśla się;
  - 8) w art. 57 stawkę „15%” zastępuje się stawką „20%”, a wyrazy „do 1990 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 31 grudnia 1991 r.”;
  - 9) załączniki nr 1 i 2 skreśla się.
- Art. 5.** W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. Nr 45, poz. 207) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 1 ust. 1 wyrazy „i osoby prawne nie będące jednostkami gospodarki społecznej” skreśla się;
  - 2) w art. 2 wyrazy „a nabywca będący osobą prawną, jeżeli miał siedzibę w Polsce” skreśla się;
  - 3) w art. 3:
    - a) pkt 2 skreśla się,
    - b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) nabycie w drodze darowizny pieniędzy lub innych rzeczy przez osobę zaliczoną do I grupy podatkowej w wysokości nie przekraczającej 5.000.000 zł od jednego darczyńcy, a od wielu darczyńców łącznie nie więcej niż 10.000.000 zł w okresie 5 lat od daty pierwszej darowizny, jeżeli pieniądze te lub rzeczy obdarowany przeznaczy na wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni, budowę lokalu w małym domu mieszkalnym, budowę domu jednorodzinnego albo nabycie od Państwa lokalu mieszkalnego, stanowiącego odrębną nieruchomości.”;
  - 4) w art. 4:
    - a) w ust. 1:

— pkt 7 skreśla się,

— w pkt 9 lit. a) wyrazy „I, II i III” zastępuje się wyrazami „I i II”;

— pkt 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10) nabycie przez osobę zaliczoną do I grupy podatkowej w drodze spadku lub darowizny zakładu wytwórczego, budowlanego, handlowego lub usługowego, pod warunkiem że zakład ten będzie prowadzony przez tę osobę nadal przez okres co najmniej 5 lat od dnia przyjęcia spadku albo darowizny; niedotrzymanie tego warunku powoduje utratę zwolnienia od podatku, z wyjątkiem wypadków niemożności dalszego prowadzenia tej działalności na skutek zdarzeń losowych; w wypadkach tych podatek obniża się proporcjonalnie do okresu prowadzenia działalności przez spadkobiercę lub obdarowanego,

11) nabycie przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą w drodze darowizny maszyn, urządzeń i narzędzi otrzymanych z zagranicy, pod warunkiem że otrzymane maszyny, urządzenia i narzędzia zainstaluje w prowadzonym przez siebie zakładzie i w ciągu 3 lat od dnia przyjęcia darowizny nie sprzeda ich lub nie przekazuje bezpłatnie osobom trzecim; niedotrzymanie tego warunku powoduje utratę zwolnienia,”

— pkt 13 skreśla się,

b) w ust. 2 wyrazy „złożą urzędowi skarbowemu oświadczenie, iż” skreśla się,

c) w ust. 3 wyrazy „10—13” zastępuje się wyrazami „10—12”,

d) w ust. 4 wyrazy „albo siedzibę” skreśla się,

e) ust. 5 i 6 skreśla się;

5) w art. 8:

a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W wypadku nabycia w drodze spadku samochodu osobowego, motocykla, samochodu ciężarowego, ciągnika drogowego, ciągnika kołowego uniwersalnego rolniczego, wartość tych pojazdów przyjmuje się w wysokości odpowiadającej cenie z dnia złożenia zeznania podatkowego, stosowanej przy ich sprzedaży przez wyspecjalizowane państwowe jednostki obro-

tu towarowego, z wyjątkiem sprzedaży dokonywanej w drodze przetargów, z uwzględnieniem stopnia zużycia. W razie gdy przedmiotem nabycia są samochody, motocykle lub ciągniki, których sprzedaż nie jest prowadzona przez państwowe jednostki obrotu towarowego, ich wartość przyjmuje się w wysokości wartości rynkowej.”

b) w ust. 8 wyrazy „I, II lub III” zastępuje się wyrazami „I lub II”, a wyraz „IV” zastępuje się wyrazem „III”,

c) w ust. 9 wyraz „określa” zastępuje się wyrazami „może określić”;

6) w art. 9:

a) w ust. 1:

— w pkt 1 kwotę „300.000 zł” zastępuje się kwotą „5.000.000 zł”,

— w pkt 2 kwotę „225.000 zł” zastępuje się kwotą „3.750.000 zł”,

— w pkt 3 kwotę „150.000 zł” zastępuje się kwotą „2.500.000 zł”,

— pkt 4 skreśla się,

b) ust. 3 skreśla się;

7) w art. 13 ust. 6 wyraz „wieczystego” skreśla się;

8) w art. 14:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do poszczególnych grup podatkowych zalicza się:

1) do grupy I — małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę i teściów,

2) do grupy II — zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków, małżonków innych zstępnych,

3) do grupy III — innych nabywców.”

b) ust. 5 skreśla się;

9) w art. 15:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podatek oblicza się od nadwyżki podstawy opodatkowania ponad kwotę wolną od podatku według następujących skal:

kwoty nadwyżki w zł		podatek wynosi	
ponad	do		
1) od nabywców zaliczonych do I grupy podatkowej:			
	3.400.000		5% od nadwyżki
3.400.000 —	6.800.000	170.000 zł i	7% od nadwyżki ponad 3.400.000 zł
6.800.000 —	10.200.000	408.000 zł i	9% od nadwyżki ponad 6.800.000 zł
10.200.000 —	13.600.000	714.000 zł i	11% od nadwyżki ponad 10.200.000 zł
13.600.000 —	17.000.000	1.088.000 zł i	13% od nadwyżki ponad 13.600.000 zł
17.000.000 —	20.400.000	1.530.000 zł i	15% od nadwyżki ponad 17.000.000 zł
20.400.000 —	23.800.000	2.040.000 zł i	17% od nadwyżki ponad 20.400.000 zł
23.800.000		2.618.000 zł i	19% od nadwyżki ponad 23.800.000 zł
2) od nabywców zaliczonych do II grupy podatkowej:			
	3.400.000		11% od nadwyżki
3.400.000 —	6.800.000	374.000 zł i	14% od nadwyżki ponad 3.400.000 zł
6.800.000 —	10.200.000	850.000 zł i	17% od nadwyżki ponad 6.800.000 zł
10.200.000 —	13.600.000	1.428.000 zł i	20% od nadwyżki ponad 10.200.000 zł
13.600.000 —	17.000.000	2.108.000 zł i	23% od nadwyżki ponad 13.600.000 zł
17.000.000 —	20.400.000	2.890.000 zł i	26% od nadwyżki ponad 17.000.000 zł
20.400.000 —	23.800.000	3.774.000 zł i	29% od nadwyżki ponad 20.400.000 zł
23.800.000		4.760.000 zł i	32% od nadwyżki ponad 23.800.000 zł

3) od nabywców zaliczonych do III grupy podatkowej:

	3.400.000		17% od nadwyżki	
3.400.000 —	6.800.000	578.000 zł i	21% od nadwyżki ponad	3.400.000 zł
6.800.000 —	10.200.000	1.292.000 zł i	25% od nadwyżki ponad	6.800.000 zł
10.200.000 —	13.600.000	2.142.000 zł i	29% od nadwyżki ponad	10.200.000 zł
13.600.000 —	17.000.000	3.128.000 zł i	33% od nadwyżki ponad	13.600.000 zł
17.000.000 —	20.400.000	4.250.000 zł i	37% od nadwyżki ponad	17.000.000 zł
20.400.000 —	23.800.000	5.508.000 zł i	41% od nadwyżki ponad	20.400.000 zł
23.800.000		6.902.000 zł i	45% od nadwyżki ponad	23.800.000 zł,

nie więcej jednak niż 40% podstawy obliczenia",

b) w ust. 2 wyrazy „20%” zastępuje się wyrazami „12%”;

10) w art. 16:

a) w ust. 1:

- w pkt 1 kwotę „900.000 zł” zastępuje się kwotą „15.000.000 zł”,
- w pkt 2 kwotę „600.000 zł” zastępuje się kwotą „10.000.000 zł”,
- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) nabytego w drodze spadku przez osoby zaliczone do III grupy podatkowej, sprawujące przez co najmniej 2 lata opiekę nad wymagającym takiej opieki spadkodawcą na podstawie umowy zawartej z nim przed terenowym organem administracji państwowej o własności ogólnej stopnia podstawowego i za zgodą tego organu — do łącznej wysokości 10.000.000 zł”,

— pkt 4 skreśla się,

b) w ust. 2 wyrazy „i złożą oświadczenie, że co najmniej przez 5 lat od daty powstania obowiązku podatkowego będą zamieszkiwać w nabytym budynku lub lokalu, oraz” zastępuje się wyrazami „oraz co najmniej przez 5 lat od daty powstania obowiązku podatkowego będą zamieszkiwać w nabytym budynku lub lokalu i”,

c) w ust. 3 po wyrazach „ust. 2” dodaje się wyrazy „albo niezachowania warunku zamieszkiwania w nim w okresie przewidzianym w tym przepisie,”;

11) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, podwyższy:

- 1) kwoty wartości rzeczy i praw majątkowych nie podlegające opodatkowaniu, określone w art. 3 pkt 3 oraz w art. 9 ust. 1,
- 2) przedziały nadwyżki kwot wartości rzeczy i praw majątkowych podlegających opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn, określone w skalach, o których mowa w art. 15 ust. 1,
- 3) kwoty wartości rzeczy i praw majątkowych wyłączone z podstawy opodatkowania, określone w art. 16 ust. 1,

w wypadku wzrostu cen towarów niezwykłościowych trwałego użytku o ponad 20%, w stopniu odpowiadającym wzrostowi tych cen.

2. Wskaźnik wzrostu cen, o którym mowa w ust. 1, ustala się na podstawie komu-

nikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej „Monitor Polski” w terminie 30 dni po upływie każdego kwartału.”

Art. 6. W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. Nr 52, poz. 268, z 1986 r. Nr 46, poz. 225, z 1988 r. Nr 1, poz. 1 oraz z 1989 r. Nr 7, poz. 45, Nr 10, poz. 53, Nr 35, poz. 192 i Nr 49, poz. 275) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

- a) w ust. 1 wyrazy „indywidualnych i społecznych” skreśla się,
- b) w ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
  - „1) osoby fizycznej lub osoby prawnej,
  - 2) jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej.”;

2) w art. 1 ust. 5, art. 5 ust. 1 i art. 7 ust. 2 wyrazy „Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej” zastępuje się wyrazami „Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej”;

3) w art. 2:

- a) w pkt 3 wyrazy „uznanymi za ochronne” skreśla się,
- b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) zajęte na prowadzenie innej działalności gospodarczej niż działalność rolnicza,”;

4) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Obowiązek podatkowy w podatku rolnym od gruntów ciąży na osobach fizycznych i osobach prawnych będących w dniu 1 stycznia roku podatkowego właścicielami lub samoistnymi posiadaczami gospodarstw rolnych.

2. Obowiązek podatkowy w podatku rolnym od dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej ciąży na osobach fizycznych i osobach prawnych będących właścicielami lub samoistnymi posiadaczami gruntu, na którym prowadzone są działy specjalne, i powstaje od miesiąca, w którym rozpoczęto prowadzenie tych działów.

3. Obowiązek podatkowy z tytułów określonych w ust. 1 i 2 ciąży na osobach prawnych oraz państwowych jednostkach organizacyjnych nie mających osobowości

ci prawnej również wtedy, gdy są one posiadaczami zależnymi.

4. Jeżeli gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej stanowi wspólność małżonków lub odrębną własność każdego z nich, obowiązek podatkowy ciąży łącznie na obojgu małżonkach.
5. W wypadku chowu zwierząt futerkowych przez osoby fizyczne obowiązek podatkowy ciąży na właścicielu zwierząt, pod warunkiem udokumentowania własności tych zwierząt.
6. Obowiązek podatkowy w podatku rolnym ciąży także na osobach fizycznych, osobach prawnych oraz na jednostkach organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, które gospodarują na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa na podstawie zawartej umowy lub

bezumownie, z tym że obowiązek podatkowy w podatku rolnym od gruntów rozpoczyna się z dniem 1 stycznia tego roku, w którym objęto grunty w zagospodarowanie, a jeżeli objęcie nastąpiło po zniwami — z dniem 1 stycznia roku następnego. Obowiązek podatkowy wygasa z upływem tego roku, w ciągu którego ustało gospodarowanie, a jeżeli gospodarowanie ustało przed zniwami — z końcem roku poprzedniego.”;

- 5) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. Obowiązek podatkowy, o którym mowa w art. 3, nie dotyczy:

- 1) Skarbu Państwa,
- 2) rad narodowych.”;

- 6) w art. 4:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Ustala się następujące przeliczniki powierzchni użytków rolnych:

Rodzaje użytków rolnych:	Grunty orne				Łąki i pastwiska			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Okręgi podatkowe								
Klasy użytków rolnych	Przeliczniki							
I	1,95	1,80	1,65	1,45	1,75	1,60	1,45	1,35
II	1,80	1,65	1,50	1,35	1,45	1,35	1,25	1,10
IIIa	1,65	1,50	1,40	1,25				
III					1,25	1,15	1,05	0,95
IIIb	1,35	1,25	1,15	1,00				
IVa	1,10	1,00	0,90	0,80				
IV					0,75	0,70	0,60	0,55
IVb	0,80	0,75	0,65	0,60				
V	0,35	0,30	0,25	0,20	0,20	0,20	0,15	0,15
VI	0,20	0,15	0,10	0,05	0,15	0,15	0,10	0,05

b) ust. 6 skreśla się;

- 7) w art. 5:

- a) w ust. 2 liczbę 0,5 zastępuje się liczbą 1,5,
- b) w ust. 3 liczbę 0,5 zastępuje się liczbą 1,5;

- 8) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Podatek rolny od gruntów z 1 ha przeliczeniowego wynosi:

- 1) za I półrocze roku podatkowego — równowartość pieniężną 1,25 q żyta, obliczoną według średniej ceny skupu żyta za IV kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy,
- 2) za II półrocze roku podatkowego — równowartość pieniężną 1,25 q żyta, obliczoną według średniej ceny skupu żyta za II kwartał tego roku.

2. Średnie ceny skupu, o których mowa w ust. 1, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej „Mo-

nitor Polski” w terminie 30 dni po upływie kwartału.”;

- 9) dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Osoby prawne i państwowe jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej są obowiązane obliczać i odprowadzać podatek rolny od gruntów — bez wezwania — na rachunek budżetu właściwej ze względu na miejsce położenia gruntów rady narodowej stopnia podstawowego.”;

- 10) w art. 7 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Od dochodu stanowiącego podstawę opodatkowania ustalonego w sposób określony w ust. 1 lub 4 odlicza się kwoty dokonanych darowizn na cele społecznie użyteczne; w tym również na rzecz organizacji społecznych i fundacji — do wysokości nie przekraczającej 10% tego dochodu.”;

- 11) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. 1. Podatek rolny od dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej ustala się według następującej skali:

Dochód podlegający opodatkowaniu rocznie w zł	Podatek wynosi
ponad	
do	
4.000.000 — 5.000.000	10% 400.000 zł + 20% od kwoty ponad 4.000.000 zł
5.000.000 — 7.000.000	600.000 zł + 30% od kwoty ponad 5.000.000 zł
7.000.000 — 10.000.000	1.200.000 zł + 40% od kwoty ponad 7.000.000 zł
10.000.000 i więcej	2.400.000 zł + 50% od kwoty ponad 10.000.000 zł, nie więcej niż 40% dochodu podlegającego opodatkowaniu

2. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może podwyższyć kwotę dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej, podlegającą opodatkowaniu według stałej stawki procentowej, oraz zmniejszać stawki podatku określone w ust. 1.”;

12) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Jeżeli osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej oprócz dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej, przekraczających w roku podatkowym 4 mln zł, osiąga również dochody w rozumieniu przepisów o podatku wyrównawczym lub o podatku dochodowym, podatek rolny od dochodów z działów specjalnych ustala się w następujący sposób:

- 1) od sumy dochodów — po odliczeniu należnego podatku wyrównawczego lub podatku dochodowego — oblicza się podatek według skali określonej w art. 8,
- 2) ustala się stopę procentową tak obliczonej kwoty podatku do tego dochodu,
- 3) ustaloną w ten sposób stopę procentową stosuje się do dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem rolnym od dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do małżonków osiągających dochody z działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli jedno z nich lub oboje uzyskują dochody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym.

3. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, ustala szczegółowe zasady i tryb wymiaru podatku od dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej.”;

13) art. 10 skreśla się;

14) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. Osoby prawne i państwowe jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej są obowiązane obliczać i odprowadzać podatek rolny od dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej — bez wezwania — na rachunek urzędu skarbowego, na którego terenie działania znajdują się prowadzone przez nie działy specjalne produkcji rolnej.”;

15) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. 1. Zwalnia się od podatku rolnego od gruntów:

- 1) użytki rolne klasy VI i VIz,
  - 2) grunty położone w pasie drogi granicznej,
  - 3) grunty orne, łąki i pastwiska objęte melioracją — w roku, w którym uprawy zostały zniszczone wskutek robót drenarskich,
  - 4) grunty nabyte w drodze kupna na utworzenie nowego lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa oraz grunty Państwowego Funduszu Ziemi objęte w trwałe zagospodarowanie — na okres 5 lat,
  - 5) grunty powstałe z zagospodarowania nieużytków — na okres 5 lat, licząc od roku następnego po zakończeniu zagospodarowania,
  - 6) grunty otrzymane w drodze wymiany lub scalenia — na 1 rok następujący po roku, w którym dokonano wymiany lub scalenia gruntów.
2. Okres zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, liczy się od roku podatkowego następującego po roku, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub przyjęcia gruntów w trwałe zagospodarowanie.
3. Po upływie okresu zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, 5 i 6, stosuje się ulgę w podatku rolnym od gruntów, polegającą na obniżeniu podatku w pierwszym roku podatkowym o 75% i w drugim roku o 50%.
4. W razie nabycia gruntów od indywidualnych właścicieli gospodarstw rolnych, nie stosuje się zwolnienia, jeżeli nabywca jest małżonkiem, krewnym w linii prostej, pasierbem, zięciem lub synową sprzedawcy gruntów.
5. Ulgi z tytułu nabycia gruntów z Państwowego Funduszu Ziemi w drodze kupna nie stosuje się, jeżeli przedmiotem nabycia są grunty objęte uprzednio przez nabywcę w trwałe zagospodarowanie.
6. Za trwałe zagospodarowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 i ust. 5, uważa się objęcie gruntów w dzierżawę lub użytkowanie na okres nie krótszy niż 10 lat.”;

16) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. 1. Podatnikom podatku rolnego przysługuje ulga inwestycyjna z tytułu wydatków poniesionych na:

- 1) budowę lub modernizację budynków inwentarskich oraz obiektów służących ochronie środowiska,
- 2) zakup i zainstalowanie:
  - a) deszczowni,
  - b) urządzeń melioracyjnych i urządzeń zaopatrzenia gospodarstwa w wodę,
  - c) urządzeń do wykorzystywania na cele produkcyjne naturalnych źródeł energii (wiatru, biogazu, słońca, spadku wód).
2. Ulga inwestycyjna polega na odliczeniu od należnego podatku rolnego 25% udokumentowanych rachunkami nakładów inwestycyjnych.
3. Ulga z tytułu tej samej inwestycji nie może być stosowana dłużej niż przez 15 lat.
4. Podatnik traci prawo do odliczenia od podatku rolnego nie wykorzystanej kwoty ulgi inwestycyjnej w przypadku sprzedaży obiektów i urządzeń, od których przyznana została ta ulga, lub przeznaczenia ich na inne cele niż określone w ust. 1.
5. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi tryb postępowania przy stosowaniu ulg inwestycyjnych.”

17) po art. 13 dodaje się art. 13a—13c w brzmieniu:

„Art. 13a. 1. Przy opodatkowaniu gospodarstw rolnych:

- 1) żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową lub długotrwale przeszkolenie wojskowe,
- 2) osób spełniających zastępczo obowiązki służby wojskowej w formie skoszarowanej — prowadzących te gospodarstwa bezpośrednio przed powołaniem do służby, stosuje się ulgę w podatku rolnym od gruntów w wysokości 60%.
2. Przy opodatkowaniu gospodarstw rolnych członków rodzin osób wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2, które bezpośrednio przed powołaniem do służby pracowały w tych gospodarstwach, stosuje się ulgę w podatku rolnym od gruntów w wysokości 40%.
3. Ulgi określone w ust. 1 i 2 przysługują, jeżeli służba trwała co najmniej 9 miesięcy.

Art. 13b. 1. Podatek rolny od gruntów położonych na terenach podgórskich i górskich obniża się o 30% dla gruntów klas I, II, IIIa, III i IIIb, a o 60% dla gruntów klas IVa, IV, IVb i V.

2. Za miejscowości położone na terenach podgórskich i górskich uważa się miej-

scowości, w których co najmniej 50% użytków rolnych jest położonych powyżej 350 m nad poziomem morza. Wykaz tych miejscowości dla województwa ustala terenowy organ administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego.

- Art. 13c. 1. W razie wystąpienia klęski żywiołowej, która spowodowała istotne szkody w budynkach, ziemiopłodach, inwentarzu żywym lub martwym albo w drzewostanie, przyznaje się podatnikom ulgi w podatku rolnym przez zaniechanie jego ustalania albo poboru w całości lub w części, w wysokości zależnej od rozmiarów strat spowodowanych klęską w gospodarstwie rolnym.
2. Przy przyznawaniu ulg i ustalaniu ich wysokości uwzględnia się wysokość otrzymanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia ustawowego.
  3. Ulgę przyznaje się za ten rok podatkowy, w którym klęska miała miejsce; jeżeli klęska miała miejsce po zapłaceniu podatku za dany rok, ulgę stosuje się w następnym roku podatkowym.”

Art. 7. W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 12, poz. 50, z 1988 r. Nr 19, poz. 132 i z 1989 r. Nr 35, poz. 192) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1—11 otrzymują brzmienie:

„Art. 1. Ustawa określa obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości, podatku drogowym, podatku od posiadania psów, opłacie targowej, opłacie miejscowej oraz opłacie administracyjnej.

Art. 2. Obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości ciąży na osobach fizycznych, osobach prawnych oraz jednostkach organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, które:

- 1) są właścicielami, samoistnymi posiadaczami nieruchomości lub obiektów budowlanych nie złączonych trwale z gruntem,
- 2) posiadają, w tym również bez tytułu prawnego, nieruchomości lub obiekty budowlane nie związane trwale z gruntem, stanowiące własność Państwa,
- 3) są użytkownikami wieczystymi nieruchomości.

Art. 3. 1. Opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają:

- 1) budynki lub ich części,
- 2) budowle związane wyłącznie z prowadzeniem działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza,
- 3) grunty nie objęte przepisami o podatku rolnym,
- 4) grunty objęte przepisami o podatku rolnym, związane z prowadzeniem działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

2. Za działalność rolniczą, w rozumieniu ustawy uważa się produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą gruntową i szklarniową, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowlę i produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego oraz hodowlę ryb.
3. Za budynek w rozumieniu ustawy uważa się obiekt budowlany umocowany w ziemi lub na ziemi, posiadający ściany lub słupy albo filary oraz pokrycie dachowe.

Art. 4. 1. Podstawę opodatkowania stanowi:

- 1) dla budynków mieszkalnych podlegających ustawowemu ubezpieczeniu, z wyjątkiem ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej — wartość ustalona dla celów ubezpieczenia ustawowego,
  - 2) dla pozostałych budynków oraz części budynków mieszkalnych, o których mowa w pkt 1, zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej — powierzchnia użytkowa,
  - 3) dla budowli — ich wartość początkowa określona według zasad przewidzianych w odrębnych przepisach dla celów amortyzacji, chociażby były one całkowicie zamortyzowane,
  - 4) dla gruntów — powierzchnia tych gruntów.
2. Jeżeli część budynku mieszkalnego zajęta jest na prowadzenie działalności gospodarczej, podstawę opodatkowania części mieszkalnej budynku stanowi część wartości ubezpieczeniowej budynku odpowiadająca procentowemu stosunkowi powierzchni użytkowej zajętej na cele mieszkalne do powierzchni użytkowej całego budynku.

Art. 5. 1. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określa wysokość stawek podatku od nieruchomości, z tym że podatek ten nie może przekroczyć rocznie:

- 1) od budynków mieszkalnych lub ich części — 0,1% ich wartości,
  - 2) od budowli — 2% ich wartości,
  - 3) od 1 m² powierzchni użytkowej budynków lub ich części wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 2:
    - a) związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą — 15.000 zł,
    - b) od pozostałych — 5.000 zł,
  - 4) od 1 m² powierzchni gruntów:
    - a) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej — 500 zł,
    - b) pozostałych — 50 zł.
2. Rady narodowe stopnia podstawowego mogą obniżyć do 50% stawki podatku określone w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1.
3. Za grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej uważa się grunty

zabudowane i nie zabudowane, służące dla potrzeb prowadzonej działalności gospodarczej, a w szczególności:

- 1) grunty pod budynkami produkcyjnymi, magazynowymi, administracyjnymi, socjalnymi, hotelowymi,
- 2) grunty pod budowlami i urządzeniami,
- 3) grunty zajęte na drogi wewnętrzne i place manewrowe, place składowe, zieleńce oraz tereny, na których są lub będą realizowane zadania inwestycyjne.

Art. 6. 1. Obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku.

2. Jeżeli okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub jego części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budynku lub jego części przed ich ostatecznym wykończeniem.
3. Jeżeli w ciągu roku podatkowego nastąpiła zmiana sposobu wykorzystania budynku albo gruntu lub ich części, mająca wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, podatek ulega obniżeniu lub podwyższeniu, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła ta zmiana.
4. Obowiązek podatkowy wygasa z upływem miesiąca, w którym ustały okoliczności uzasadniające ten obowiązek.
5. Jeżeli obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku, podatek za ten rok ustala się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek.
6. Osoby fizyczne oraz jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, z wyjątkiem wymienionych w ust. 7, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu wykaz nieruchomości, sporządzony na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku w podatku od nieruchomości oraz informować ten organ o zaistnieniu zmian, o których mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od ich zaistnienia.
7. Osoby prawne oraz państwowe jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej są obowiązane:
  - 1) składać właściwemu organowi podatkowemu deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, do dnia 31 stycznia tego roku, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tej dacie — w ter-

minie — 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku; w razie zaistnienia zmian, o których mowa w ust. 3, skorygować odpowiednio deklaracje w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian,

- 2) wpłacać obliczony w deklaracji podatek od nieruchomości — bez wezwania — na rachunek budżetu właściwej rady narodowej stopnia podstawowego za poszczególne miesiące w terminie do dnia 15 każdego miesiąca.

Art. 7. 1. Nie podlegają podatkowi od nieruchomości:

- 1) budynki mieszkalne o powierzchni całkowitej powyżej 800 m² oraz budowle związane z tymi budynkami, z wyjątkiem znajdujących się w tych budynkach lokali zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 2) budynki mieszkalne o powierzchni całkowitej poniżej 800 m², stanowiące własność spółdzielni mieszkaniowych, z wyjątkiem znajdujących się w tych budynkach lokali zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 3) lokale w małych domach mieszkalnych zajmowane na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu mieszkalnego, z wyjątkiem lokali zajmowanych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 4) grunty związane z budynkami i budowlami, o których mowa w pkt 1, 2 i 3,
- 5) budynki mieszkalne lub ich części stanowiące własność osób fizycznych i osób prawnych oraz państwowych jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej prowadzących gospodarstwa rolne, zajęte na mieszkania przez osoby utrzymujące się z pracy w tych gospodarstwach, albo emerytów lub rencistów, otrzymujących świadczenia z tytułu pracy w gospodarstwach rolnych,
- 6) budynki gospodarcze związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej,
- 7) budynki lub ich części przydzielone do bezpłatnego użytkowania osobie, która przekazała w zamian za emeryturę lub rentę gospodarstwo rolne Państwu, jeżeli nie są wynajęte lub wdzierżawione, a także działki gruntu przydzielone do bezpłatnego użytkowania takiej osobie,
- 8) budynki lub ich części zajęte na:
  - a) domy opieki społecznej,
  - b) żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe, ogólnokształcące i zawodowe, szkoły wyższe oraz internaty przy tych szkołach,

- c) muzea i archiwa udostępnione do użytku publicznego oraz biblioteki publiczne, teatry, filharmonie, opery i operetki, orkiestry symfoniczne i kameralne, zespoły pieśni i tańca, a także zespoły chóralskie,
- d) działalność charytatywną, — w okresie jej wykonywania,
- e) potrzeby społecznej służby zdrowia oraz zakładów i jednostek budżetowych, z wyjątkiem wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej,
- f) potrzeby i prowadzenie przez stowarzyszenia statutowej działalności wśród dzieci i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, nauki i techniki, kultury fizycznej i sportu, z wyjątkiem wykorzystywanej do prowadzenia działalności gospodarczej,
- 9) budynki i grunty wpisane do rejestru zabytków — pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajmowanych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 10) pod warunkiem wzajemności — nieruchomości będące własnością państw obcych lub organizacji międzynarodowych albo przekazane im w użytkowanie wieczyste, przeznaczone na siedziby przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i innych misji korzystających z przywilejów i immunitetów na mocy ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych,
- 11) budynki lub budowle oraz grunty stanowiące własność lub będące w posiadaniu spółdzielni inwalidów lub spółdzielni niewidomych oraz związków tych spółdzielni, zajęte na ośrodki rehabilitacyjno-lecznicze lub wypożyczkowe dla inwalidów lub niewidomych,
- 12) nieruchomości lub ich części, stanowiące własność ociemniałych inwalidów I grupy, z którymi nie zamieszkują wspólnie dorosłe dzieci posiadające własne źródła utrzymania, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 13) budynki, budowle oraz grunty należące do kolei państwowych, portów lotniczych, rzecznych i morskich,
- 14) państwowe przedsiębiorstwa użyteczności publicznej oraz państwowa jednostka organizacyjna „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”,
- 15) budynki i budowle wybudowane na terenie nowych budów, jeżeli są wykorzystywane na potrzeby tych budów przez okres realizacji budowy oraz w okresie 6 miesięcy po oddaniu jej do użytku,

- 16) rurociągi i zajęte pod nie grunty,
- 17) pracownicze ogrody działkowe oraz znajdujące się na ich terenie budynki, jeżeli nie przekraczają norm powierzchni ustalonych dla tych budynków w statucie Polskiego Związku Działkowców lub wydanym na jego podstawie regulaminie pracowniczych ogrodów działkowych,
- 18) drogi publiczne,
- 19) grunty:
  - a) określone jako leśne w przepisach o państwowym gospodarstwie leśnym,
  - b) zajęte na tereny leśne pasów ochronnych,
  - c) zajęte na cele dróg publicznych oraz przez zarządy tych dróg,
  - d) wyeksploatowanych wyrobisk górniczych,
  - e) zajęte trwale na obozowiska oraz bazy wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży,
- 20) nieruchomości lub ich części stanowiące własność osób prawnych kościołów i innych związków wyznaniowych lub używanych przez nie na podstawie innego tytułu prawnego, korzystające ze zwolnienia od podatku od nieruchomości na podstawie przepisów szczególnych.

Art. 8. 1. Obowiązek podatkowy w podatku drogowym ciąży na osobach fizycznych, osobach prawnych oraz państwowych jednostkach organizacyjnych nie mających osobowości prawnej oraz organizacjach politycznych — z tytułu posiadania pojazdów samochodowych, przyczep, ciągników, motocykli, motorowerów oraz wyposażonych w silniki jachtów, promów i łodzi.

2. Obowiązek podatkowy, o którym mowa w ust. 1, powstaje od pierwszego dnia miesiąca, w którym nastąpiła rejestracja, a jeżeli przedmiot opodatkowania nie podlega rejestracji — od miesiąca następującego po miesiącu, w którym objęto ten przedmiot w posiadanie.
3. Obowiązek podatkowy, o którym mowa w ust. 1, wygasa z końcem roku, w którym dokonano wyrejestrowania przedmiotów opodatkowania, a jeżeli przedmioty nie podlegają rejestracji — z końcem roku, w którym ustało ich posiadanie.

Art. 9. 1. Opodatkowaniu nie podlegają:

- 1) pod warunkiem wzajemności — pojazdy samochodowe oraz jachty i łodzie, będące w posiadaniu przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i innych misji zagranicznych, korzystających z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych, oraz członków ich perso-

nelu, jak również innych osób zrównanych z nimi, jeżeli nie są obywatelami polskimi i nie mają miejsca stałego pobytu na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,

- 2) samochody osobowe, motocykle oraz motorowery należące do inwalidów i używane przez nich do celów niezarobkowych, z tym że zwolnienie to obejmuje tylko jeden pojazd,
  - 3) pojazdy należące do jednostek budżetowych, zakładów budżetowych oraz szkół wyższych,
  - 4) pojazdy używane do przewozów pasażerskich w ramach regularnej komunikacji autobusowej oraz pojazdy należące do przedsiębiorstw (zakładów) komunikacji miejskiej i oczyszczania, z wyjątkiem taksówek,
  - 5) pojazdy wpisane do rejestru zabytków i ujęte w centralnej kartotece Komisji Technicznej Polskiego Związku Motorowego Pojazdów Zabytkowych,
  - 6) pojazdy samochodowe należące do jednostek organizacyjnych dróg publicznych,
  - 7) pojazdy samochodowe należące do instytucji charytatywnych, kościołów i innych związków wyznaniowych, wykorzystywane bezpośrednio do prowadzenia działalności charytatywnej,
  - 8) łodzie służące do zawodowego połowu ryb oraz łodzie w gospodarstwach rolnych służące do przewozu ziemiopłodów,
  - 9) łodzie motorowe o pojemności skokowej silnika poniżej 200 cm³ oraz jachty miczowe z silnikiem o pojemności skokowej silnika poniżej 200 cm³.
2. Za inwalidów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uważa się:
- 1) inwalidów I i II grupy,
  - 2) inwalidów III grupy ze schorzeniami (uszkodzeniami) kończyn, którzy zgodnie z orzeczeniem zakładu społecznej służby zdrowia, upoważnionego do prowadzenia badań lekarskich kierowców i kandydatów na kierowców, mogą kierować pojazdem,
  - 3) inwalidów, którym ze względu na rodzaj schorzenia (inwalidztwa) zostały przyznane pojazdy przez właściwy organ administracji państwowej bądź u których zakład społecznej służby zdrowia stwierdził przydatność posiadania pojazdu ze względu na inwalidztwo,
  - 4) inwalidów wojennych i wojskowych.
3. Zwolnienie od podatku określone w ust. 1 pkt 2 stosuje się również, gdy pojazd jest zarejestrowany na współmałżonka lub jednego z rodziców inwalidy, pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

Art. 10. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określa wysokość stawek podatku drogowego, z uwzględnieniem rodzaju środka transportowego, jego ładowności, pojemności silnika lub masy całkowitej, oraz tryb i organy właściwe do wymiaru i poboru podatku, z tym że roczna stawka podatku od posiadania jednego środka transportowego, określonego w art. 8 ust. 1, nie może przekroczyć:

- 1) od motocykla, motoroweru oraz samochodu osobowego 500.000 zł,
- 2) od pozostałych środków transportowych 900.000 zł.

Art. 11. 1. Osoby fizyczne uiszczają podatek drogowy od środków transportowych podlegających rejestracji bez wezwania — w urzędach pocztowo-telekomunikacyjnych podległych dyrekcji wojewódzkiej „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” właściwej ze względu na miejsce zarejestrowania pojazdu. Wpływy z tytułu podatku dyrekcje wojewódzkie, po potrąceniu wynagrodzenia należnego za pobór podatku, przekazują na rachunek budżetu właściwej wojewódzkiej rady narodowej. Wpływy te podlegają następnie podziałowi na rzecz budżetów rad narodowych stopnia podstawowego, proporcjonalnie do liczby samochodów według stanu na dzień 1 stycznia roku podatkowego.

2. Osoby fizyczne uiszczają podatek drogowy od środków transportowych niepodlegających rejestracji — bez wezwania — na rachunek budżetu rady narodowej miasta, dzielnicy lub gminy, właściwych dla miejsca zamieszkania tych osób.

3. Osoby prawne oraz państwowe jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej uiszczają bez wezwania podatek drogowy na rachunek budżetu rady narodowej miasta, dzielnicy lub gminy, właściwych ze względu na miejsce zarejestrowania środka transportowego, a jeżeli środek ten podlega rejestracji — ze względu na siedzibę osoby prawnej lub jednostki.

4. W razie zmiany posiadacza pojazdu, dowód uiszczenia podatku zachowuje swą ważność w stosunku do nowego posiadacza do końca roku podatkowego.”;

2) w art. 12 ust. 5 skreśla się;

3) art. 13 i 14 otrzymują brzmienie:

„Art. 13. 1. Opłatę targową pobiera się dziennie od osób fizycznych i osób prawnych, dokonujących sprzedaży na targowiskach.

2. Targowiskami, o których mowa w ust. 1, są wszelkie miejsca (hale targowe, bazy, place), w których prowadzony jest handel z ręki, koszów, stoisk, wozów konnych, przyczep, pojazdów samochodowych itp., a także sprzedaż zwierząt, pojazdów samochodowych i części do tych pojazdów.

3. Opłatę targową pobiera się niezależnie od należności przewidzianych w odrębnych przepisach za korzystanie z urządzeń targowych oraz za inne usługi świadczone przez jednostkę prowadzącą targowisko.

4. Rady narodowe stopnia podstawowego określają wysokość dziennych stawek opłaty targowej oraz sposób jej poboru, w tym również zarządzają pobór w drodze inkasa i określają inkasentów oraz wynagrodzenie za pobór tej opłaty.

Art. 14. 1. Zwalnia się od opłaty targowej osoby wymienione w art. 13 ust. 1, które są podatnikami podatku od nieruchomości położonych na targowiskach.

2. Rady narodowe stopnia podstawowego mogą stosować inne zwolnienia niż określone w ustawie.”;

4) w art. 15:

a) w ust. 3 wyrazy „Przewodniczącym Głównego Komitetu Turystyki” zastępuje się wyrazami „Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rady narodowe stopnia podstawowego właściwe dla miejscowości, w których pobiera się opłatę miejscową, określają dzienne stawki opłaty, zwolnienia i ulgi, terminy płatności oraz sposób jej poboru, w tym również zarządzają pobór w drodze inkasa, określają inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.”,

c) ust. 5 i 6 skreśla się;

5) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. Rady narodowe stopnia podstawowego mogą wprowadzać opłatę administracyjną za czynności urzędowe wykonywane przez podległe im organy, jeżeli czynności te nie są objęte przepisami o opłacie skarbowej, określając jej wysokość, kierując się pracochłonnością czynności urzędowych, ustalać terminy płatności, sposób poboru, w tym również zarządzać pobór w drodze inkasa, określając inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.”

Art. 8. W ustawie z dnia 16 lipca 1987 r. o jednostkach innowacyjno-wdrożeniowych (Dz. U. Nr 22, poz. 126 i z 1989 r. Nr 6, poz. 33) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 skreśla się;

2) art. 9 skreśla się;

3) w art. 10 ust. 1—3 oraz oznaczenie ust. 4 skreśla się,

4) w art. 11:

a) w ust. 1 wyrazy „i 9” skreśla się,

b) w ust. 2 cyfrę „9” skreśla się.

Art. 9. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 12 i Nr 54, poz. 320) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa reguluje opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób prawnych, organizacji politycznych oraz prowadzących

działalność gospodarczą państwowych jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, zwanych dalej «podatnikami»;

2) w art. 9 ust. 1:

a) w pkt 5 po wyrazach „osób prawnych” dodaje się wyrazy „z wyłączeniem prowadzących działalność gospodarczą przedsiębiorstw państwowych, spółdzielni i ich związków oraz spółek”;

b) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) dochody ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych w części, w jakiej dochody te zostały wydatkowane w roku podatkowym lub w roku po nim następującym na zakup innych rzeczy i praw majątkowych.”;

c) dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) dochody ze sprzedaży akcji i obligacji”;

d) dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) dochody z indywidualnych składek członkowskich członków organizacji politycznych, zawodowych i społecznych”;

3) w art. 10:

a) w ust. 2 pkt 7 cyfrę „4” skreśla się,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wydatki na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie składników majątkowych nie podlegających amortyzacji, służące uzyskaniu przychodów również w następnych latach podatkowych, uznaje się za koszt uzyskania przychodów w roku podatkowym i w latach następnych w części odpowiadającej 1/5 tych wydatków lub w odpowiednio większej części, jeżeli wydatki te służą uzyskiwaniu przychodów w okresie krótszym niż pięć lat podatkowych. Jeżeli suma tych wydatków nie przekracza 2% kwoty przychodu (obrotu) pomniejszonego o podatek obrotowy, wydatki te mogą być w całości wliczone w koszty roku podatkowego, w którym zostały poniesione.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określa, jakie składniki majątkowe uznaje się za środki trwałe, tryb i terminy aktualizacji ich wyceny oraz zasady i stawki amortyzacji tych składników majątkowych, w tym również wartości niematerialnych i prawnych. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej „Monitor Polski” wskaźniki przeliczeniowe i określa sposób ich stosowania w aktualizacji wyceny wartości środków trwałych.”;

4) w art. 11 ust. 1:

a) w pkt 4 skreśla się wyrazy „oraz na wypłatę oprocentowania obligacji”;

b) pkt 9 skreśla się,

c) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) podatku dochodowego, podatku od spadków i darowizn, podatku obrotowego od nadmiernych ubytków produktów i zawinionych ubytków produktów”;

d) pkt 20 otrzymuje brzmienie:

„20) kosztów reprezentacji i reklamy w wysokości przekraczającej przy obrocie rocznym pomniejszonym o podatek obrotowy w zł:

ponad	do	
1.500.000.000	1.500.000.000	2% od obrotu,
	3.000.000.000	30.000.000 zł + 1% od nadwyżki obrotu ponad 1.500.000.000 zł,
3.000.000.000	6.000.000.000	45.000.000 zł + 0,5% od nadwyżki obrotu ponad 3.000.000.000 zł,
6.000.000.000		60.000.000 zł + 0,2% od nadwyżki obrotu ponad 6.000.000.000 zł”;

5) w art. 11 ust. 2 i 3 skreśla się, a dotychczasowy ust. 4 oznacza się jako ust. 2;

6) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16.1. Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, stanowi dochód osiągnięty w roku podatkowym po odliczeniu od niego:

1) wydatków na budowę, rozbudowę i modernizację budowli oraz zakup i montaż urządzeń służących ochronie środowiska,

2) 50% wydatków na zakup oraz montaż maszyn i urządzeń, jeżeli służą one:

a) działalności w zakresie przetwórstwa rolnego i spożywczego, z wyjątkiem wytwarzania spirytusu, wyrobów spirytusowych oraz wyrobów tytoniowych,

b) działalności w zakresie produkcji określonej przez Ministra Przemysłu, w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, a także Ministrem Finansów, materiałów i wyrobów na potrzeby budownictwa mieszkaniowego,

c) wdrażaniu osiągnięć naukowych i technicznych do produkcji i świadczenia usług, określonych w drodze rozporządzenia przez Przewodniczącego Komitetu do Spraw Nauki i Postępu Technicznego przy Radzie Ministrów,

3) darowizn na cele społecznie użyteczne, w tym również na rzecz organizacji społecznych i fundacji — do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu.

2. Wydatki, o których mowa w ust. 1, odlicza się od dochodu osiągniętego w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione. W razie gdy wydatki przekraczają kwotę dochodu osiągniętego w ro-

ku ich poniesienia, nadwyżkę wydatków odlicza się od dochodu osiągniętego w następnych latach.

3. W razie przeniesienia własności środka trwałego, w związku z którym stosowane były odliczenia, przed upływem pięciu lat od dnia zakończenia inwestycji albo przeznaczenia go w tym okresie na inne potrzeby niż określone w ust. 1, kwoty podatku przypadające od odliczonych od dochodu wydatków ulegają zmniejszeniu proporcjonalnie do liczby pełnych miesięcy okresu pięcioletniego, w którym środek trwały nie był wykorzystywany przez podatnika na cele określone w ust. 1.
  4. Kwoty podatku, o których mowa w ust. 3, podatnik obowiązany jest uiszczyć w terminie do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności określone w tym przepisie.":
- 7) w art. 17:
    - a) ust. 2 skreśla się,
    - b) w ust. 3 wyraz „inne” skreśla się,
    - c) ust. 4 skreśla się;
  - 8) art. 18 skreśla się;
  - 9) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. Podatnicy obowiązani są bez wezwania składać deklaracje, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu osiągniętego od początku roku, a podatnicy, u których obowiązek podatkowy powstał w ciągu roku, od daty powstania obowiązku podatkowego i wpłacać zaliczki miesięczne w wysokości różnicy między podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku lub daty powstania obowiązku podatkowego a sumą zaliczek należnych za poprzednie miesiące.

2. Zaliczki miesięczne, o których mowa w ust. 1, za okres od stycznia do listopada uiszczą się w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, zaliczkę za grudzień — wstępnie w wysokości zaliczki za listopad do dnia 20 tego miesiąca; ostatecznie ustaloną zaliczkę za grudzień uiszczą się w terminie ustalonym do złożenia zeznania o wysokości dochodu osiągniętego w roku podatkowym.”;
  - 10) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podatnicy są obowiązani składać urzędów skarbowym zeznania według ustalonego wzoru o wysokości dochodu osiągniętego w ubiegłym roku, wstępnie — do dnia 1 marca następnego roku podatkowego i w tym terminie wpłacić różnicę między podatkiem należnym od dochodu wykazanego w zeznaniu a sumą należnych zaliczek za okres od początku roku lub daty powstania obowiązku podatkowego. Zeznanie o ostatecznej wysokości dochodu podatnicy obowiązani są złożyć

w terminie 10 dni od daty zweryfikowania rocznego sprawozdania finansowego, nie później jednak niż w terminie do 30 czerwca następnego roku podatkowego. Podatek dochodowy wynikający z zeznania jest podatkiem należnym za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję, w której określi podatek w innej wysokości.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 4, poz. 23) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1:
  - a) w pkt 1 lit. c) po wyrazach „do Sejmu” dodaje się przecinek i wyraz „Senatu”,
  - b) w pkt 5 lit. b) po wyrazie „umowy” dodaje się wyrazy „dzierżawy, poddzierżawy oraz”;
- 2) w art. 5:
  - a) oznaczenie ustępu 1 skreśla się,
  - b) w pkt 4 po wyrazie „cywilnoprawnej” dodaje się wyrazy „a w wypadku gdy płatnikami są komisarz lub nabywcy rzeczy przeznaczonych do przeobrażenia lub odpredaży — z chwilą wypłacenia należności.”;
- 3) w art. 9:
  - a) w pkt 1 kwotę „50 zł” zastępuje się kwotą „500 zł”,
  - b) w pkt 2 kwotę „20.000 zł” zastępuje się kwotą „200.000 zł”,
  - c) w pkt 3 kwoty „10.000 zł” i „300 zł” zastępuje się odpowiednio kwotami „100.000 zł” i „3.000 zł”,
  - d) w pkt 4 kwoty „1.000.000 zł” i „200 zł” zastępuje się odpowiednio kwotami „10.000.000 zł” i „2.000 zł”;
  - e) w pkt 5 kwotę „10.000 zł” zastępuje się kwotą „100.000 zł”;
- 4) w art. 10 w ust. 1:
  - a) w pkt 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) dokonywanej przez osoby zagraniczne na podstawie zezwolenia dewizowego — cena określona w tym zezwoleniu,”
  - b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przy umowie zamiany:

    - a) rzeczy lub praw majątkowych na bony towarowe Banku Polska Kasa Opieki S.A. lub na papiery wartościowe — wartość rynkowa zamienianych rzeczy lub praw majątkowych,
    - b) w pozostałych wypadkach — różnica wartości rynkowych zamienianych rzeczy lub praw majątkowych,”
  - c) w pkt 14 kropkę zastępuje się średnikiem i po pkt 14 dodaje się pkt 15 w brzmieniu:

„15) od weksla — suma wekslowa lub kwota zobowiązania pieniężnego zabezpieczonego wekslem.”;
- 5) w art. 12:
  - a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) notariusze — od dokonywanych przed nimi czynności cywilnoprawnych, ustanowienia hipoteki oraz sporządzanych przez nich dokumentów,”

- b) w ust. 2 po wyrazie „czynności”, dodaje się wyraz „wpisu hipoteki”.

Art. 11. W ustawie z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 45, poz. 289, z 1984 r. Nr 52, poz. 268, z 1985 r. Nr 12, poz. 50, z 1988 r. Nr 41, poz. 325 oraz z 1989 r. Nr 4, poz. 23, Nr 33, poz. 176 i Nr 35, poz. 192) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) znosi się podział na rozdziały i skreśla się oznaczenia „Rozdział 1. Przepisy ogólne”, „Rozdział 2. Zobowiązania podatkowe osób fizycznych, osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki społecznej i innych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej”, „Rozdział 3. Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe”;
- 2) w art. 20 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Minister Finansów jednolicie dla wszystkich podatników określi, w drodze rozporządzenia, stawki odsetek za zwłokę i zasady ich obliczania. Stawki te nie mogą przekraczać 200% podstawowej stawki oprocentowania kredytu refinansowego, ustalonej przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego.”;
- 3) w art. 21 ust. 3 skreśla się;
- 4) w art. 23 ust. 2 skreśla się;
- 5) w art. 29 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Nadpłaty wynikłe w związku z uchyleniem lub zmianą decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego podlegają od dnia zapłaty oprocentowaniu w wysokości odsetek za zwłokę pobieranych od zaległości podatkowych.”;
- 6) w art. 30 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Zobowiązania podatkowe przedawniają się z upływem 5 lat — licząc od końca roku, w którym upłynął termin płatności podatku.”.

Art. 12. 1. Ulgi inwestycyjne przyznane na podstawie przepisów ustawy wymienionej w art. 3 stosuje się do ich wyczerpania. Przepisy tej ustawy stosuje się również do inwestycji podjętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli ich podjęcie zostało zgłoszone urzędowi skarbowemu; w tym wypadku, jeżeli przedmiotem inwestycji są inwestycje określone w art. 21a ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy, nie stosuje się obniżki podatku przewidzianej w przepisie art. 21a.

2. Ulgi inwestycyjne przyznane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie ustawy wymienionej w art. 6 stosuje się do ich wyczerpania; przepisy tej ustawy stosuje się również do inwestycji zakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Podatnicy, którzy nabyli prawo do ulg i obniżek określonych w ustawie wymienionej w art. 8, zachowują prawo do tych ulg i obniżek do czasu ich wyczerpania.

4. Podatnicy, którzy nabyli prawo do odliczeń z dochodu wydatków inwestycyjnych na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 9, zachowują prawo do tych odliczeń do czasu ich wyczerpania.

Art. 13. Z dniem 1 stycznia 1990 r. wygasają uprawnienia do bezterminowych ulg lub zwolnień podatkowych przyznane decyzjami wydanymi w indywidualnych sprawach na podstawie art. 8 ustawy wymienionej w art. 11 niniejszej ustawy oraz art. 54 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 4 niniejszej ustawy.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r. z wyjątkiem art. 10, który wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
W. Jaruzelski

Egzemplarze bieżące oraz z lat ubiegłych można nabywać na podstawie nadesłanego zamówienia w Wydziale Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa P-1.

Wydawca: Urząd Rady Ministrów.

Redakcja: Biuro Prawne, 00-950 Warszawa, P-29, Al. Ujazdowskie 1/3.

Organizacja druku i kolportaż: Wydział Wydawnictw, 00-979 Warszawa, P-1, ul. Powsińska 69/71, tel. 42-14-78 i 694-67-50.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów
w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1. Warszawa, ul. Tamka 3.